

ورد گاه مسئله

عبدالباري جهاني

Ketabton.com

ورقه مينه

عبدالباري جهاني

د ورکې مېنې له دې چاپ څخه
د کاپي کولو حقوق د صحاف په نشراتي مؤسسې اړه لري

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم :	ورکه مېنه
ويناوال :	عبدالباري جهاني
لومړی چاپ :	۱۳۶۲ لمريز کال - ژمی
دویم چاپ :	۱۳۷۶ لمريز کال - ژمی
د چاپ ځای :	پېښور
د چاپ شمېر :	زر توکه
ډيزاين/کمپوز :	اسياسافت
کمپوزر :	حسنا الله
خپرونکې :	صحاف نشراتي مؤسسې

Published by:

Sahaf Book Pulishing Institution

Quetta

1997

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اهداء

د بزم او رزم د نیمکړو ترانو دا وره مجموعه د پښتو ژبې هغو شاعرانو
ته اهداء کوم چې تقدیر محکوم پیدا کړي، واکمنانو یې پر خوله
مُهر ونه وهلې او زمان یې قلمونه زولانه کړيدي.

فهرست

شمار	عنوان	مخ
۱.	د پژواک صاحب سريزه	۱.
۲.	جهاني ته د محمد ابراهيم عطائي شعر	۲.
۳.	د پوهاند ډاکټر حبيب الله تږي سريزه	۶.
۴.	د ښاغلي حبيب الله رفيع سريزه	۱۱.
۵.	ورکه مېنه	۱۹.
۶.	پوديس پسرلی	۲۶.
۷.	اعتراف	۳۲.
۸.	دغه زما غيور اولس دی	۳۸.
۹.	سبا	۴۹.
۱۰.	زنار	۵۱.
۱۱.	وايه شين آسمانه!	۵۴.
۱۲.	څرنگه هلمنده!	۵۹.
۱۳.	خزان	۶۲.
۱۴.	د تاشکند لور	۶۶.
۱۵.	کړوبه کلا	۷۰.
۱۶.	زمان	۷۵.
۱۷.	شاعر	۸۳.

شمیر	عنوان	مخ
۱۸.	پیرمغان	۸۷.
۱۹.	زه شاهدوم	۸۹.
۲۰.	زه به شهید یم	۹۷.
۲۱.	ژوند	۱۰۱.
۲۲.	اوبنکې	۱۰۳.
۲۳.	بنکلا	۱۰۵.
۲۴.	مرکه	۱۰۷.
۲۵.	زما شعر	۱۰۹.
۲۶.	پښېمانه به سې	۱۱۲.
۲۷.	بغاوت	۱۱۵.
۲۸.	بيده خيالونه	۱۱۹.
۲۹.	زما خزان	۱۲۱.
۳۰.	د سیند لور	۱۲۴.
۳۱.	هېره مستي	۱۲۶.
۳۲.	زما کندهاره!	۱۳۰.
۳۳.	د هستی قبر	۱۳۴.
۳۴.	پردی انگر	۱۳۶.
۳۵.	ایر سالاري	۱۳۸.
۳۶.	لبونتوب	۱۴۳.
۳۷.	تنکی غوتی	۱۴۵.

شمیر	عنوان	مخ
۳۸	بېگانه	۱۵۰
۳۹	مه پوښته نسیمه!	۱۵۳
۴۰	نډرانه	۱۵۸
۴۱	کيله من اشناته!	۱۶۱
۴۲	سُرابي هيله	۱۶۶
۴۳	هسکه پامیره!	۱۷۲
۴۴	جنون	۱۷۹
۴۵	انجام	۱۸۳
۴۶	خوب وينم عالمه!	۱۸۵
۴۷	تهمت	۱۹۰
۴۸	بودی مینه	۱۹۳
۴۹	کاوندې ته	۱۹۷
۵۰	دعوه	۲۰۲
۵۱	دروغجنه مینه	۲۰۵
۵۲	رسوا رازونه	۲۰۷
۵۳	آرزو	۲۰۹
۵۴	زرغونه کالي	۲۱۱
۵۵	د پښتانه مېنه	۲۱۳
۵۶	دا کونړ دی	۲۱۷
۵۷	مات بتان	۲۲۱

ورکه مېنه

هر شاعر لره ځانته يو جهان دی، چې يوازې دی يې جهانبان دی. شعر راز دی. په راز باندې خبرې کول په زړه باندې تجاوز او په روح باندې تېری دی. زه په شعر باندې تقریظ او انتقاد کناه کښم. عبدالباري جهاني يو استعداد دی چې که چېرې زمونږ د اسير محيط د قيد او بند څخه آزاد پاتې شي خپل رازونه به د سپېڅلو پيامونو د شعارونو په څېر جهانيانوته ورسوي، چې د ننني بازارې شعارونو بازار مات کړي. زه ورته دعا کوم چې خداى (ج) او خدا دې ورسره مل وي.

عبدالرحمن پژواک

نوی دهلي

مارچ - ۱۹۸۰

ورکه مېنه

جهاني ته!

محمد ابراهيم "عطايي"

۱۳۵۳، دلو، کړدېز

د جهان د جهانيانو جهاني ته!
ورلېرم سلام په مينه وباري ته!

ستا جهان دی یو جهان د خوشاليو
د بنکلاو د شرابو د مستیو
هنگامه د لېونتوب او لېونیو
د شرابو او نخاو او خوانیو

په شرابو بدمست سوی یو آښار دی
یا یو کیف دی چې تاو سوی په زناړ دی"۱"

"۱". د زناړ په نوم زما یو شعر ته اشاره ده، چې عطايي صاحب ته اهدا سوی دی.

ورکه مېنه

ستا جهان کي هنگامه د خم خپره ده
د توپان او د موجونو ننداره ده
په شرابو د بدمست ياغي خپره ده
يا د مستو گناهونو خاطره ده

دې جهان ته دې جهان ټوله حيران دی
پرستش ته په سجده يې زما جهان دی

خو:

اوس نو وگوره دې بل مخ د جهان ته
د محيلو خرقه پوشو و سامان ته
د ریاو د فتنو و دې دوران ته
دې سوځونکي د جفاوو تور زندان ته

ورکه مېنه

ښه خبر سه دا جهان هم ستا جهان دی
هېر يې نه کړې مرور ځينی انسان دی

تکی مینې بریاد پېرې فنا کـ پېرې
جگر سوزه نابـ لـ ده نخاک پېرې
په ذلت کې یار له یاره جلا کـ پېرې
زړه تورونکې او بې درده جفا کـ پېرې

نه ساقی سته، نه شراب، نه خرابات سته
نه پوه پېرو نه مولاره د نجات سته

پایکوبی په سر کوبی "۱" دلته بدل پېرې
د خوښی دنیا له یو سره وړانې پېرې
په چمن کې د خوښی گلان زمول پېرې
قافله د آرزوگانو ځی بار پېرې

ورکه مېنه

تريخ تاراج د آرزوگانو راخوړ سوي
ستا پردې جهان لوي غم را نسکور سوي

نو: مېنې زمونږ د جهان جهاني ځوانه
دا دوهم جهان جلانه کړې له ځانه

ورکه مېنه

مقدمه

که زه د جهاني په خای وای، نو د دې مجموعې نوم به مې د "رزم او بزم نغمه" ایښی وای، ځکه پدې مجموعه کې که له یوې خوا د خونړیو جگړو لږوونکي داستانونه په پوره شور او خوږ بیان شوي او د افغانی خوانانو د سرو لښکرو په سرو وینو سره لاسونه د افغانی سر درو د بازانو له سرو منگولو سره د شاعر د رنگینو خیالونو په قلم د هېواد د پرتمینو غرو د پاسه سره شفق کې نقش شوي دي،

ورکه مېنه

نوله بلې خوا شاعر د افغاني جهان رنگينې افسانې هم د تصور په رنگينه دنيا کې تصوير کړي او د افغاني پېغلو سرې منگولې، سره بارخوگان او سرې شونډې يې د سره سالو تر گل گون انعکاس لاندې د تخيل په آزاده او بې قيده نړۍ کې کېښکودلې، مچ کړې او زبېښلې دي.

دلته که له يوې خوا د افغاني جنگياليو د تورې خرپ او شرنک ستايل شوی او د باتور افغان ولس د تورې، زړورتيا، سر تېرۍ او مېړانې ترانې غږول شوي، نو له بلې خوا د ژوند بښونکو يو غرپ او افغاني رباب زړه وړونکی ترنک هم په ډېر اوچت شاعرانه انداز کې تصوير شوی او د زړو ميکدو او پښتني تاريخي حجرو کيفيت په ساحرانه الفاظو تازه شوی دی.

دلته که له يوې خوا د افغاني مېړونو پولادی او له

ورکه مېنه

هيښته ډکو بدنونو، کړو ورمېرونو، آهنينو متو، بېرو سرونو او لوڅو، خو مضبوطو پښو توصيف د شاعر شعرته ډير اوچت صلابت ورپه برخه کړی، نو له بلې خوا د افغاني پېغلو د نازکو اندامونو، هسکو غاړو، سپينو مړوندونو، تورو ځنيو، بربندو بدنونو او پستو ورنونو رنگين خيال نوی شانته لذت او غذوبت وربښلی دی.

په دې مجموعه کې له يوې خواله روسي يرغلگرو سره د افغاني شازلمو د خونړيو جنگونو، مضبوطو ډغرو، بې پروا غورځنگونو او د قاطع تاراگونو له هيښته ډکې سندرې غږول شوې، نو له بلې خوا د وطن د مستو پېغلو د اتنونو، نازونو او کرشمو تصويرونه کښل شوي دي.

دلته که شاعر له يوې خوا د بې اسرې يتيمانو سرې سترگې او د بورو ميندو د طوفاني اوبسکو رانه څاڅکي ژپلي،

ورکه مېنه

نو له بلې خوايې د گل د نازکو پانو د پاسه د شبنم مرغليڼ
څاڅکي هم نه دي هېر کړي.

شاعر که له يوې خوا د زړو ميکدو له ځمونو،
بنايسته ساقی او سازونو،... جامونو او خوږو يارانو او رندانه
محفلونو په ياد ساره اسويلی ايستلي دي، نو له بلې خوا
يې د جگړې د ميدان او بمونو، ټانکونو او توپونو او وحشيانه
استبداد او ظلمونو د لاسه تودې چيغې هم کړي دي.

که زما دخيال د مرغه وزرونه د زمانې د استبداد
بنکاري نه وای زخمي کړی، نو باور دی چې د دغه
مجموعې په لوستلو به بيا په پرواز راغلی وای، د هېواد په
پرتمينو سردرو، دنگو غرونو، پراخو دښتو، خالي بانډو،
سپېرو کنډوالو، له وېرې او وير نه ډکو ښارونو، خورووړو
ولسونو، بې شماره پردېسو به گرځېدلی وای او د دې

ورکه مېنه

مجموعې مقدمه به مې د سوز او ساز له سوځنده سندرو او
د مينې او درد او هيلو ماتم له رنگينو شعرونو نه جوړه کړي
وای.

اما اوس څه چې تيار، هغه د يار

پوهاند ډاکتر حبيب الله تږي

واشنگتن ۱۹۸۸ کال د اکتوبر ۱۳

ورکه مېنه

د لوی خدای ﷻ په نامه

شعر الهام دی، د زړه غږ دی او د وجدان پېغام دی، خو دا شعر له ژوند نه رنګ اخلي او د چاپېریال او ټولنې ازانګه پکېنې اوږو. د شاعر نظر دقیق او تیز بین وی، ظاهر پسند او ظاهر بین نه وي، د ژوند د رنګونو برداشت په بل ډول کوي او د ژوند د پېښو پر یادداشت باندې د فن عملیه تر سره کوي او ناتراشلي ناتوړلي یې نه راخلي. شاعر لکه عطار او د شاتو مچۍ له گلونو نه عطر او غسل جوړوي او یا لکه ماهر طبیب له عادي اوبو نه آب مقطر.

شعر خدایي داد دی، طبیعي او وهبي دی، کسبي او تعلیمي نه دی، له همدې کبله په هره ژبه کې لومړی شعرونه ویل شوی او

ورکه مېنه

بيا هغه ته قوانين او قالبونه ټاکل شوي او د بدايعو، صنايعو او ادبي
ښېگڼو لټون يې شوی دی. ډېر کسان شته چې د ردیف، قافيې،
عروضو، بحورو او ادبي فنونو لوی عالمان، څېړونکی پلټونکي او
حتی ټاکونکي دي، خو شاعران نه دي او د شعر لورینه نه ده پرې
شوې، البته توك بندي او د يو څو لفظونو نښلول دومره دروند کار
نه دی، خو داسې څه په شعر نه شمېرل کېږي او د شعر واقعي
مقام نشي تر لاسه کولای، دا هغو مصنوي غميو ته ورته دي چې
خلک اوبلك ډېرکوي، خو د الماسو بریښ، توان او متره پکې نه وي.
شعر په يوه خاص حالت کې د شاعر په ذهن کې غزونې
کوي او که شاعر يې همغه وخت و نه ليکي نو د شعر دا ښکار يې
له ذهن نه الوزي او بل وخت دا توان ورسره نه وي چې هغه څه
بېرته و وايي، نو له دې کبله شعر يو هغه خاص کيفيت دی چې
لا تر اوسه يې هم د تعبير او پېژندنې لپاره الفاظ نشته او تر اوسه

ورکه مېنه

هم ادیبان او ادبپوهان نه دي توانېدلي چې د شعر لپاره یو کوتلی او ټاکلی تعریف او د دې کیفیت لپاره یو بیانوونکی تعبیر پیدا کړي. "شعر د خوند لپاره، که شعر د ژوند لپاره؟"

د نقادانو او ادبپوهانو تر مینځ یو تود بحث دی خو زه فکر کوم چې شعر تش د خوند لپاره کومه معنا نه لري، شعر په یو نه یو ډول له ژوند سره اړه لري، خصوصاً په پښتو ژبه کې له هماغه لومړۍ پيله شعر له ژوند سره ځنګ په ځنګ راغلی او نه یوازې زمونږ اوسني شاعران د شعر مضمون ته ارزښت ورکوي، بلکه زمونږ کلاسیکو شاعرانو هم مضمون د شعر اساس او پیکر بللی او ښکلي الفاظ یې د هغه رخت او زېور.

د پښتو نازکخیال شاعر کاظم خان شیدا چې شعر یې هم ښکلی مضمون لري او هم ښکلی بافت او الفاظ، له نن نه دوه نیم سوه کاله وړاندې دا موضوع داسې روښانوي:

ورکه مېنه

مضمون د شعر لکه پيکر وي

دنگين الفاظ يې رخت او زبور وی

ورته ضرور دي دا دواړه توکي

پيکر که هر خو دلربا تر وي

تر دې ټولو خبرو وروسته اوس راځم "ورکې مېنې" ته او د

"ورکې مېنې" د شاعر شعرونو ته، زه داشاعر له پنځلسو شپاړسو کلونو

راهيسې پېژنم او پيژندگلوې مې هم د ده د شعر په سر او دده

د شعر په اثر ورسره شوې ده، دده شعرزما خوښ ؤ، نوځکه مې دی هم

خوښ ؤ، ده شعرونه لږويل خو په دې لږو شعرونوکې به يې خوندونه

ډېر وو، ځکه چې ده به هم له موضوع او مضمون سره انصاف کړی ؤ

او هم له فن او هنر سره، د ده په شعر کې د مضمون او شکل بافت

متناسب، سامعه نواز او روځنواز ؤ او له همدې کبله په کم سن کې

د شعر لوړ مقام ته ورسېد او د هېواد د گوتو په شمېر شاعرانو کې

ورکه مپنه

وشمېرل شو.

زه "جهاني" بنيم، عبدالباري جهاني، هغه شاعر چې ښکلو شعرونو به يې هم مشاعرې ښکلې کولې، او هم مجلې او جريدې. د ده پخواني شعرونه د مستي او غورځنگونو نه ډک وو او اوسني شعرونه يې د پردېسې له سويو ازانگو څخه، خو يو څه چې د ده په شعر کې يې خپل ثبات او ټينگار ساتلی، هغه په هيڅ حال کې مايوسي او قنوطيت ته تن نه ورکول دي، نو ځکه د ده د شعر پخوانۍ مستي د قهرمانۍ په مستۍ بدله شوې او هغه وخت يې که په لاسونو د خاورينو جامونو ماتولو کيسې کولې اوس په سوکونو د پولادي ټانکونو ماتو لو کيسې کوي، هغه وخت يې که بغاوت د فکر او ذهن زنځيرونه ماتول اوس يې بغاوت د سره ښکېلاک د ملتونو د ښکېللو او ايللو له زنځيرونو سره په جنګ دی.

ما مخکې وويل چې جهاني زموږ د هېواد په معاصرو شاعرانو

ورکه مېنه

کې د گوتو په شمېر شاعرانو له ډلې څخه دی، دا شاعرانه مبالغه مه گنئ، دا یو حقیقت دی، موږ له ده نه په سن مشران شاعران لرو، خو تر ده ښه او تر ده خواږه شاعران نه دي.

د نور چا نومونه، نه اخلم، دا زه په خپله هم شاعر یم، هم تر ده مشر یم او هم مې د کمیت او شمېر په لحاظ تر ده زیات شعرونه ویلی دي، په دې باب چې له شاعرانه تعلی او تصلف نه تېر شم او د یوه واقعیت بین نقاد او د علم او فن د موازنو په اساس قضاوت وکړم نو په واز کومي وایم چې زما شعرونه سره له دې چې د پښتو ادب ذخیره او زېرمه ده او د کمیت په لحاظ د پښتو ادب په بهیر کې اضافه گڼل کیږي، خو د کیفیت له مخې کوم نوی او فوق العاده زیاتون نه دی، لکه ماغوندې ډېر نور شاعران هم شته چې په پښتو کې شعرونه وایي خو د "جهاني" له شاعرۍ سره د یوه یوه کس شاعري سیالي کولای شي، نو ځکه باید په زغرده قضاوت

ورکه مېنه

وګرم چې: "د جهاني شعر په پښتو ادب کې د شکل او محتوی، او د کیفیت او کمیت له اړخه یو ښه او په زړه پورې زیاتون دی" خو له دې سره - سره ده تر اوسه کتاب نه درلود او شعرونه یې په کتابي بڼه نه وو خپاره شوي.

زما سره تل دا هیله وه چې د ده د شعرونو مجموعه د چاپ غېږې ته ولوېږي او د هر چا لاس ته ورسېږي. ها تېرې ورځې ښاغلي "غروال" او بیا ده راته وویل چې زه خپل د شعر کتاب چاپوم، ته څه پرې ولیکه! زه دومره خوښ شوم چې له ټول مصروفیت او سرگرداني سره - سره مې بې اختیاره "ښه" ورته وویل او دا دی په دې څو کرښومي خپله غاړه خلاصه کړه، خو د ده د شعر حق مې ادا نکړای شو.

زه گران جهاني ته د دې کتاب د خپرېدلو مبارکي ورکوم او زموږ د سپېڅلي جهاد او ادب مینان یې لوستلو ته رابولم او د لوی خدای له دربار نه عاجزانه هیله کوم چې ډېر ژر دا "ورکه مېنه" په ګډه ومومو او د آزادۍ پر ځای یې د آبادۍ له پاره دی، زه او د

ورکه مینه

هېواد ټول دردېدلي شاعران په مینه - مینه ترانې ووايو او د خپلې
دې سپېڅلې مور د خدمت لپاره گامونه اوچت کړو، فکرونه ستري
کړو، لاسونه تناکې کړو او د هجران ترخې شپې مو په خواږه وصال
بدلې کړو.

په همدې هيله

د خدای په امان

حبيب الله رفيع

پېښور- آبدړه رود

۱۳۶۷/۱۰/۱۹ هـ ش

۱۹۸۹/۱/۹ م

ور که مینه

ورکه مېنه

ورکه مېنه

د ژوندون وحشي موجونو
له آشنا مېنې بېل کړی
د زمان ياغي بادونو
بل جهان ته يم راوړي

رايادېږي مې جونگره
رايادېږي يې خيالونه
هسې لېږې راته ښکاري
لکه ورك سترې خوبونه

نه د چا پر بيدو شونډو
څه مرموزه نغمه ناڅي

ورکه مېنه

نه د چاله پټو سترگو
د هوس ترانې پاڅي

نه د چا پر سپینو لېچو
تورې څونې را خورې دي
نه د مرو کتو یادونو
سپینې کرې د چا شپې دي

نه د چا پردنګه غاړه،
لونګین په ورو - وروزانګي
نه مستی د مستو پېغلو
ماتې کړي دي گلخانګې

نه هغه د سوما بوټي
نه هغه د غرو لمنې

ورکه مېنه

نه اوبښه، نه يې هی هی دی
نه کېږدی دی چېرته پلنې

نه هغه وحشي دښتونه
نه خاتول پکې غوړېږي
نه شېلې نه يې باداسکي
نه خپې پکې مستېږي

نه "خوشال" له زوره ږغ کړه
په ښکاره چې خوله يې راکړه
نه له بخته فريادی دی
چې ملگرو ورته شا کړه

نه "حمید" په شنه زرگي کې
خیال د شونډو دی ساتلی

ورکه مېنه

نه فراق د نو خطانو
کړی شپه دی ژړولی

نه محفل سته د رندانو
نه قیامت د پایکووبونو
نه د شېخ په لاس عصا ده
نه فریاد له سرکووبونو

نه څه زېری د فردوس دی
نه هوس د کوټرونو
نه څه وېره د گناه سته
نه وحشت له دوږخونو

نه جنون پر خروښ راغلی
نه هوښیاره بد مستي سته

ور که مینه

نه د عقل لېونتوب دی
نه د بنگو هوښیاري سته

دلته اور د ژوندون نسته
د ساره جهنم کور دی
دلته هر څه ایرې کېږي
د حیات په نامه گور دی

دلته هر څه سودا کېږي
دلته هر څه بازاری دي
دلته وینې بېگانه دي
دلته مینې ظاهري دي

زما د جگو غرو سندرې
څوک یې نسي اورېدلای

ورکه مېنه

زما زیره پښتنه ژبه
دلته نه سي گرېدلای

زه داسـتان د بریاديو
زما کیسې په وینو سرې دي
نه له ستوني مې رغ وځي
نه په سورکې زمزمی دي

دلته وژنم خپلې هیلې
بې لمبې سوځم ویلېږم
نه د چا د لارې مل یم
نه د چا مخ ته بلېږم

زما هغه جنت پردی سو
چې مې حورې ورستایلي

ورکه مېنه

زما هغه کورگی تباہ سو
چې کیسې به مې کولې

هانسیم لمبه - لمبه سو
چې یې وینې ویشولې
هغه جام له زهرو ډک سو
چې مستی یې پاڅولې

زما وروستي بخري مړه سول
زما، نه مه غواړی اورونه
زما ګونګی احساس مړ سوی
زما نه مه غواړئ شعرونه

ویرجینیا

۱ - ۱۹۸۵

ورکه مېنه

پردېس پسرلی

لېرې لېرې له هېواده
د پردیو په وطن کې
د اغزیو په کاله کې
زما د هیلو په مدفن کې

له بنایسته پغمانه لېرې
په ساره شاني سقر کې
راگوښه له کندهاره
په بې مهره پېښور کې

د سخي طبیعت غېږ کې
د شنېلیو په لمن کې

ورکه مېنه

د تنکي نیالگیو خوا کې
یوه شنه غونډې چمن کې

مخامخ کندونه ښکاري
د غروب زرینې وړانګې
برېښوي لاندې برگونه
خلوي د نیالگو ځانګې

له لوبډلي لمره خپري
سرې شغلې لکه اورونه
ته واغرونو رارهي کړل
د سکروټو درمنډونه

ورکه مېنه

لېرې تېرونه را درومي
د سپرلي نازك بادونه
گنې وربخې سره اوږي
لكه تور مات سوي غرونه

لكه دوه غليم دېوان چې
يو له بل سره خښمېږي
لاس په لاس سي، غېږ په غېږ سي
پښې يې غره سره جنگېږي

رازوانه ده ټولۍ ته
يو مرغۍ خپاره وزرونه
له نازك ستوني راباسي
د هوسه ډك رغونونه

ورکه مېنه

ته واناڅي په هوا کې
ته واناڅ کوي گډېږي
د ملگرو غېږ ته خاندي
هوسېږي او چغېږي

دواړه شپونکي په مخ کې
راروانسې څو وزې دي
وږې نس سره ملگري
دوی چاودلې سترې پښې دي

له ويالې اورېده کېږي
د کرړيو آوازونه
د گورم سره ملگري
د گوجر درانه رغونه

ورکه مېنه

هر څه وينمه آشنادي
خو پردی راڅخه کور دی
رانه لېرې خپله مېنه
رانه وړک د بابا گور دی

زما پر ښکلي پغمان اوري
له آسمانه آفتونه
سپینې واورې سره لمبه دي
باندي گرځي تور دودونه

زما له مسته کندهاره
بوی راځي د وحشتونو
شنې ویالې د وینو کوږم دي
رغ د توپ او د ټانکونو

ورکه مېنه

د کرمالین خروړي سپي به
د پروان پر تړو گورځي
د نیپالم تننورونه
د پنجشېر پر تړو غورځي

زه به اوس هم لاهو کېږم؟
رانه هېر به وي دردونه؟
د پرديو پسرلي ته
ورلېږمه به شعرونه؟

پېښور

۱۹۸۲/۳/۲۰

ورکه مېنه

اعتراف

لېږې سئ خيالونو له مالېږې سئ
زه له خپله ځانه بېگانه يم
نه پر سر اورو نه لگولای سم
نه د چا د شمعې پروانه يم

لېږې سئ زما هيلو لېونی هيلو
زما سينه کې ځای د نڅېدونسته
زه د ځوانيمرگي خوښۍ کلی يم
کور کې مې کیسه د اورېدونسته

نور نه د ساقی سره آشنا يم
نه د خم په طمع ورغلی يم

ورکه مېنه

نه مې د چا جام په شونډو ايښی دی
نه د چا په صف ورکښېوتلی يم

نور مې له آوازه مستي نه زېږي
زړه مې د خيالونو هديره سوله
نورد چامحفل کې بلبډای نه سم
مړه سوه د آرزو شمع تياره سوله

مه غواړئ له مانه فرهادی کيسې
زما په افسانو کې شېرينۍ نسته
زه له خپله رنگه رابيل سوي يم
زماپه بې رنگۍ کې رنگينۍ نسته

ورکه مېنه

ماته د گرداب خبرې مه کوئ
زه له توپانو راتبته دلی یم
ما لا د سیلاب خپې ونه لېدې
زه تشو خوبونو وېرولی یم

مالیده چې زما د ورکتوب یاران
خرنگه زمان د مرګي شومه کړه
زما په گلو بار بوټي یی لاش کړه
ما یې د ژوندون برخه له کومه کړه

مالیده چې یوږه د مرګي خپو
ډکه له ژونديو آرمانولری
ماتې کړې نامردو جلادي لاسو
سپینې د صفاو دالفت کړې

ورکه مېنه

مالیده چې تورو ځنځیرونوکې
پورته دردېدلي آوازونه سول
ما لیده چې اوسپنې به مستې سوې
مات به په وهلو کې هډونه سول

ما لیده چې څرنګه د ژوند په نوم
څوک د مرګې غېږې ته ورتلای سي
څرنګه دسترې آزادۍ پر لار
خپله آزادي قربانولای سي

ما لیده چې ماتې ککړۍ سولې
ما لیده چې ورک یې لحدونه سول
ما لیده چې توی سوې بې ګناه وینې
رنګ د چا برېتونه او لاسونه سول

ورکه مېنه

واخيستي جونگرې د توپان څپو
ړنگ د خلکو کلي او ښارونه سول
سرې لمبې د توپ له سينې والوتې
اور د چا د هيلو جنتونه سول

زه په غرېدلو سترگو غلی وم
زه د جلاد سترگو وېرولی وم
ما د آزادۍ نوم اخيستای نه سو
زه د مرګ له نومه لړزېدلی وم

ما ويله نه چې زما مړۍ به هم
چېرې د قاتل منګولې ونيسي
زما کورګۍ به هم چېرته خراب کی څوک
زما انګر به هم ناولې ونيسي

ورکه مېنه

ما ویله نه چې خزانې سېلی
زما د گلو لښتې رانسکورې کړي
نه چې څه نری څپه یې ووهي
تورې وریځې جوړې باندې سیوری کړي

زه د مرگي بېرې دتاراک وهم
لېرې له ملکونو اړولی یم
زه د ژوند په لټه د خپل کور څخه
دلته د پردو غېږته راغلی یم

مه اورئ، زما افسانې مه اورئ!
پرېږدئ، نورې زما زمزمې مه اورئ!
چا چې خپل انگرېل ته پرې ایښی وي
ځی د هغه چا ترانې مه اورئ!

واشنگتن

۱۹۸۴/ ۱۸

ورکه مېنه

دغه زما غيور اولس دی

دغه تورې سپينې ږيرې
دا بېر - بېر لاسونډه
دا سرې سرې دا غټې سترگې
له هېسته ډك مخونډه
دا له زوره ډكې موټې
د فولادو مروندونډه
د فولادو په سينو كې
غيرتې ډبرين زړونډه
دا زيرې - زيرې خبرې
د زمريو آوازونډه
په سرونو كې يې شور دی
په سينو كې توپانونډه

ورکه مېنه

دا کړې وږې بکړې به
يوه ورځ سره غونډه پېږي
تر يو څو جرگو راوړوسته
د توپان په دود خروښ پېږي
د کلو توپې درې به
بيا په وينو اوبه کپړي
د غليم په بنگلو کې
هله بل موند جوړ پېږي

جلا لاهه را ژوندی کې
د اکبر په ميخانه کې
درز به واچوي سينو کې
ډار به واچوي په زړو کې
د خنجر عکس به يوسي
جهانگير ته په جامو کې

ورکه مېنه

د اورنگ شراب به ورکي
د سرونو په کاسو کې

دا تر پښو لاندې قبرونه
دا هېر سوي لحدونه
هر لحد يې افتخار دی
پکې پټ دي داستانونه
دا تاريخ د مېړنيو
د نيکونو يادگارونه
هره پاڼه يې غيرت دی
په هر باب کې توپانونه
دا په وينو روزل سوي
دا لاله دا سره گلونه
دا د غرونو لوړې څوکي
په لمنو کې لعلونه

ورکه مېنه

یو د بل په غېږ اغوستي
لار پر لار پېيلي غرونه

دا وطن د عقابانو
دا خالي ده د بازانو
دا خیبر دی دا شمشاد دی
قتل گاه د پرنگیانو
دا سر کنبه دا مغروره
عزرائیل د دښمنانو

هر سېلاب یې بت شکن دی
هره دښته یې میوند دی
د توپانه ډکې ورېځې
هر یو څاڅکی یې هلمند دی
هر وړوکی یې دریا دی

ور که مېنه

اپريدی دی که مومند دی
پکې غورځي د پلار وینه
د مېرويس نيکه پيوند دی

دا ميوڼد - ميوڼد دښتونه
دا هلمند - هلمند رودونه
له غيرته ډکه مېنه
دا اتهک - اتهک سيندونه
په خپو کې يې رزمونه
په هر موج کې سېلابونه

دا وطن د زمريو
دا هېواد به آزادېږي
دا د مست پښتون اولس دی
دا په وينو کې غورېږي

ورکه مېنه

په دې جنگ کې يې پلار مړ دی
چې ميدان وينې مستېږي
هيبت پروت دی دې لاسو کې
زولنې ځينې بېرېږي
دا يې زېرى د طغيان دی
لا سبا توپاني کېږي

بيا به گرم کي بزمونه
بيا به خپل کي دا دښتونه
بيا به سور دښتال تر ملا کي
بيا به تاو کي چنگ بریتونه
له آمو تر آباسينه
سره يوبه کي موجونه
کې به ناڅي ښکلې پېغلې
سپينې لېچې سره لاسونه

ور که مېنه

کې به ځي کاروان د اوښو
ور آزاد به وي مزلونه
کوچۍ ښکلې به وراخلي
تر سالو لاندې ځامونه

يوه ورځ پر دغه ځمکه
په همدې تنگو دروکې
د آمو مستو څپو کې
د اټک د سيند موجو کې
تر همدغه آسمان لاندې
د همدې خاورې دښتو کې
د بازانو له ځاليه
د عقاب په آشيانو کې
د پرانگانو په کورو کې
د زمريو په زانگو کې

ورکه مېنه

د همدې غرونو لمن کې
دغو وړانو خرابو کې

د سکندر لېچي وې ماتې
د چنگېز پر کور ناورين و
د اورنگ خنجر يې پخ کې
د بابر زړه په غمگين و
د فرنگ توپ يې خاموش کې
د بابا زړه يې لا شين و
هره تيره يې پامير و
هر لېنتی يې آباسين و

دغه شين آسمان شاهد دی
دغه ستورو هم ليدلو
دغه لمر، دغه سپوږمۍ وه
دغه ورېځو هم کتلو

ورکه مېنه

د سباد جنگ په طمع
مور دا نن لا خرو بښېدلو
د سرونو بازار تود و
مستانه باندي ورتللو

بيا به گورئ بيا به وينئ
پردي ځمکه قيامونه
زندانونه به ماتېږي
ترې راوځي به مړونه
شخې - شخې به شملې وي
تور بېر - بېر بريتونه
د ملالې د ننگ چيغې
پر دښمن باندي تاختونه
بريالسي به را روان وي
د نېزو په سر، سرونه

ورکه مېنه

بيا اختر به وي د فتحې
په سرو وينو سره لاسونه
نړوي به سوځوي به
د زاره دېمن قـصرونه
هيبتـي نارې به واورئ
لـرزوي به آسمانونه

بيا به دا آسمان شاهد وي
زموږ د فتحې د جشنونو
خم به سر په سر تشپري
د مستانو به جامونو
غليمان به فرارېږي
د ايمـل بابا د غرونو

څو چې غرونه وي پر ځمکه
څو سيندونه لا بهـپـري

ورکه مېنه

څو مجمر د آسمان تود وي
د جهان پر مخ ځلېږي
څو چې وريخ پر آسمان ګرځي
څو چې څاڅکي ترې توئېږي
څو په نوم انسانيت وي
د بشر په نوم يادېږي
د پښتون قام به ژوندی وي
او همدلته به اوسېږي
دغه زما غيور اولس دی
دغه زما توپاني قام دی

کابل

۱۹۷۴/۱ اګست

ورکه مېنه

سـبـا

ساقی پروون د مستی لاپې کړلې
ما د خمار له ترخو شپو ژړله
دوی مستېدل ما د سبا د وېرې
د دوی پر تشو پیمانو ژړله

دوی له طلوع سره فالونه کتل
ما د غروب خونړۍ سترگی لیدې
دوی د جنت په کېسونه مړېدل
ما د دوزخ له کړاوو ژړله

دوی د خیالونو سمندر کې لاهو
ما یې خپو کې نهنگان ولیدل
دوی د آرام ساحل غوټې وهلې
ما له سرکښو توپانو ژړله

ورکه مېنه

دوی له نوبته رقیبان وایستل
په بربادی یې پیماني پورته کړې
ما د زخمي بنامار د قهر سترگې
لیدلې ځکه مې ورو - ورو ژړله

ملگرو زما د میخانو ملگرو!
زما د خمونو د جامو ملگرو!
سبا هوښیار اوسئ مستي به نه وي
ساقی به نه وي پایکوبي به نه وي

کابل

۱۹۷۴ / مارچ

ور که مېنه

زنار

ساقی غاړه مې راوړې
په زنار یې زینتي که
د گناه په سېلابو مې
دورځونه توپاني که

په خمار کې لاهو سوی
په مینا مې آسماني که
د مستیو په بقا کې
دالندې ژوند را فاني که

ساقی نن مې لاخړوب که
سبا هر څه چې پېښېږي

ورکه مېنه

لکه زموږ چې زاهد هېر دی
دده زموږ گناه هېر پري

راکوه يې چې چنبو يې
دا ورستی پيالې د مينې
دا د تاء د زرگۍ وينه
د شرابو دکې پينې

دا د نن رندان که نه وه
هم به خم پر خم تشپري
د زردشت د مذهب اور دی
دا به سر پر سر بلپري

راکوه يې چې مستېږو
په مستي کې مو هستي ده

ورکه مېنه

مور د موج په اور ژوندي يو
په آرام کې مونږ نېستي ده

د رندانو په آئين کې
د ساحل غوټې وړې دي
د بحرونو توپانو کې
د اوږدې بقاء څپې دي

د هغو څپو په طمع
د بد مستو حریفې ده
هستي سا زه بد مستې ده
نيستي سوزه پایکوبي ده

کابل

۱۹۷۴ - سپتمبر

ورکه مېنه

وايه شين آسمانه !

وايه شين آسمانه تاكوم بل چېرته ليدلى دى
داسې ارادې چې توپانونه خپلولای سي
داسې اولسونه چې سېلونو ايلولای سي
داسې كلك سوكونه چې تانكونه اوبولای سي

دغسې سينې چې فلكي سېلاب راگرځوى
دغسې طغيان چې ياغي سوي سېلابونه خوري
دغسې ناره چې اسرافيل ورڅخه ورېږدى
دغسې قيامت چې دوږخونه خوري، اورونه خوري

داسې پهلوان چې د قدرت زولنې وشلوي
طلسم دپېړيو ماتوي لا قانع کېږي نه

ورکه مېنه

پښو ته يې د قرن اهریمن په ننواو ځي
دی لکه زخمی زمري غرومېږي آرامېږي نه

وايه شين آسمانه تا کوم چېرته اورېدلې دي
داسې حماسې چې افسانې باندې رنگينې سي
داسې کلنگي عزم چې هسکې څوکې کوزې کړي
نکل دفرهادچې ترڅې شپې باندې شېرينې سي

کله دې د قهر چيغو چت رالړزولې دی؟
اور دانتقام دې د چا سترگو کې ليدلې دی؟
داسې څوک لري چې يې مرمی پښوته سجده کوي
کله دې د مرگ پر پوله هم څوک ازمويلی دی؟

تا کله نمرود پخپل انگار کې سوځولی دی؟
بل د آزر زوی دی پردې ځمکه زېږولی دی؟

ورکه مېنه

دغسې فرعون چې د آسمان په لور لښکرې وړي
تا کله پر ځمکه پرې ایستلی ژړولی دی؟

وايه شين آسمانه! ته هم کله لړزېدلی یې؟
کله د چا غږ له درانه خوبه پاڅولی یې؟
کله دې سېلونه په لمن کې ياغي سوي دي؟
کله د سرکښو تماشي ته کښېنستلی یې؟

کله دې دا غرونه دا لاسونه ازمویلي دي؟
کله دې د قهر خرڅښي پکې کتلي دي؟
هره پانه توره هر يو کانی یې سکروته وه
بيادې غوڅ سرونه د سر کښو هم شمېرلي دي؟

ستاخوبه په يادوي چې د لوړو غروپه څوکو کې
څاڅکې يو کېدله ترې نه جوړلوی سيلابونه سول

ورکه مېنه

وغورېدې پر بڼې د قدرت بېړۍ يې ډوبې کړې
تندر سو، باران سو، توپاني يې کړلېچونه سول

ستا خوبه په ياد وي د ملالې ميوندۍ چيغې
ستا خوبه يادېږي درېدې او تورپېکۍ کيسې
هیر خوبه دې نه وي چې دا غرونه زلزلې لري
هېرې خو دې نه سوې لوگرۍ اوخيبرۍ کيسې

اوس دې زړه ته لوېږي چې داتورې توپاني پرېښې؟
اوس دې زړه ته لوېږي چې داتورې پولادي درې؟
ورسي دچاپښوته اوښکې تويې کړي سجده وکړي؟
تينگې نافرمانې دا سرکښې پنجشېرۍ ترې

وايه شين آسمانه! تا کوم بل چهرته ليدلي دي
داسې اولسونه چې سېلوننه ايلولای سي

ورکه مېنه

داسې ارادې چې توپانونه خپلولاى سي
داسې كلك سوكونه چې تانكونه اوبولاى سي

كابل

۱۹۸۰ - اگست

ورکه مېنه

څرنګه هلمنده !

څرنګه هلمنده زموږ د چيغو زور دې وليدی؟
ويښې دې خپې سوې ساړه څاڅکي دې اورونه سول
مستي دې سوې غاړې د کلونو له خمار څخه
ختم دې خوبونه سول سر کښه دې موجوده سول

واغوستل ژونديو کفنونه د مرګي په نوم
وښورېدې شنختې را ژوندي مو لحدونه سول
راغی د تاريخ د حوادثو توپاني بچي
ډک يې د دښمن له ککړيو ګرڼګونه سول

څرنګه هلمنده دا اولس د ايلېدلو دی؟
څرنګه هلمنده دا توپان د ګرځېدلو دی؟

ورکه مېنه

زوی د حوادثو حوادث یې زېږولې دي
ووايه زمان ته دا رستم د غوزارېدلو دی؟

نه مې درته ويلې چې ژوندي به مړه اوړونه سې
خاڅکي به يو کپړي ځينې جوړ به سيلابونه سي
يو به سي، راوينن به سي، قوي به سي، رهي به سي
مات به زندانونه سي خپلواک به اولسونه سي

نه مې درته ويلې چې شاهد به آسمانونه وي
ژوند به وي، بری به وي، د فتحې به جشنونه وي
تېنتي به، پتېږي به مېلمه او کوربانه رهن
موږ به يو قاضي به وي د عدل به حکمونه وي

بيا به ته شاهد اهریمن د پزرېدلو يې
بيا به ته شاهد د نمرودانو د سوځلو يې

ور که مېنه

بيا به د کرمليښ د سپيو کوکې اورېدلای سې
بيا به ته شاهد د انتقام د اخيستلو يې

بيا به ته شاهد يې چې آزاد به دا دښتونه وي
بيا به ته شاهد يې چې خپل کړي مو دا غرونه وي
شپون به وي، شپېلۍ به وي، رمې به وي شېلۍ به وي
پلنې به کېږدۍ وي پکښې بل به زموږ اورونه وي

څرنگه هلمنده زموږ د چيغو زور دې وليدی
ويښې دې خپې سوې ساره څاڅکۍ دې اورونه سول
مستې دې سوې غاړې د کلونو د څمار څخه
ختم دې خوبونه سول سرکښه دی موجهونه سول

کراچۍ - ۱۹۸۱/۸۲

ورکه مېنه

خزان

زه هم شور د خرابات وم
زه هم سوځنده لمبه وم
ډېرې اوبښکې مې ژوندی کړې
زه هم وینه هنگامه وم

زه هم ژوند وم د بزمونو
زه هم رنگ وم د سازونو
زه هم بنگ د پیماني وم
ښکلی لار وم د اورونو

ماهم تش کرله خمونه
ماهم مات کرل گیلاسونه

ور که مېنه

ما هم نوش د شونډو اورکړې
ما هم توی کرله خالونه

ما هم تاوکړې د چا خونې
ما هم واخیستی مچکې
ما هم وشکول گلونه
دوې منگولې مې کړې ډکې

ما هم لوڅې کړې پېغلو تې
ما هم وشلول لارونه
ما هم بنځ کړل گناهونه
ما هم وکرل اورونه

ما هم سترې میخانې کړې
ما هم سپینې تورې شپې کړې

ورکه مېنه

مستول می ژوندی لاره
ماهم وینې قافلې کړې

موږ هم ومسل سباته
موږ هم رنگ کړل غروبونه
موږ هم روڼې اوږدې شپې کړې
موږ هم تور کړل خلوتونه

موږ هم مستې کړې گل خانګې
موږ هم وسپړل ګلونه
موږ هم وینې ترانې کړې
موږ هم وتخنول زړونه

د هستۍ مسته بېړۍ مو
ناګهانه توپانې سوه

ورکه مېنه

د امید فردوسي لاره
شیطاني سوه، دوږځي سوه

وغوتیو ته موسیخ سول
د خزان وحشي بادونه
په گلشن کې مو شروع سول
د خر مستو پایکوبونه

سره بلا سوه را نازلـه
پر صفونو د یارانـو
د کمون طاعون تـباه کړل
محفلـونه د رندانـو

کابل - ۱۹۷۹/فبروری

ورکه مېنه

د تاشکند لور

د تاشکند لورې ښکلې اوزبکې
په حسن حورې ښایستي ملکې
لکه په گلو پوښلې لښته
پر ملا غبرگېږې، راپورته کېږې
ډکه له مهره، ډکه له نازه
چاته مسکې شې، چاته خندېږې
لکه په غره کې سهاری زرکه
پر لارې درومې ته وانڅېږې

ورکه مېنه

ته وا رقصېږي، ته وا گډېږي
ته وا غوتۍ يې دا اوس غوړيږي

چېرې به زور کې دا ښکلی حسن؟
پر چا به تاو کې نازک لاسونه؟
څوک به دې زېږېښي دا سورکۍ شونډې
څوک به دې لڅ کې داسپين ورنونه؟
څوک به دې ستايي داهوسۍ سترگې؟
څوک به دې تاو کې دا تورې څونې
پر چا به پلورې د ناز کتنې
دا کږې وروځې داسترگې بونې
دا نرۍ غاړه، دا جگه ونه
دا کږېدنې پورته کېدنې

ور که مېنه

ته هم پوهېږې چې نښايسته يې؟
ته هم پوهېږې چې افسانه يې؟
تا هم سوځلي د چا خوبونه؟
ته هم اورونه، ته هم لمبه يې؟

کاشکې چې روغ وای ستا وزرونه
کاشکې چې مات وای دا قفسونه
چې الوتلاي، پورته کېدلای
چې پی کول دې لېرې منزلونه
تا خرڅولای، ما رانیولای
د بورو سترگو بیده نازونه
افسوس چې نسته د نجات لارې
بېخايه سوځي تنېها ویلېږې
رڼا دې نه کړل خپل خلوتونه
د څو ناکسو پر کور بلېږې

ورکه مېنه

کاشکې چې تله وای چې الواته وای
چېرته چې زه وای او هلته ته وای
ما پوهولای چې بنایسته یې
ما درښودلای چې بتخانه یې

تاشکند

۱۹۸۰ - سپتمبر

ورکه مېنه

گړوبه کلا

په لویه لار کې د شپې تر څنګه
گړوبه کلا د تورو خونوسره
د زمانې د سیلابونو شاهد
د شورېدلو د پوالونو سره

دا له پخوا څخه هېر سوی کورګی
دورکو مینو داستانونه لري
دا د مستی دا د خمار دنیاګی
څه ناوېلي شان رازونه لري

د پیماني د څنډې مات توکری
د گناهونو خاطرې یادوي

ورکه مېنه

تیاره کونجونه یې د رمزيه ژبه
اوس هم سینه کې ولولې پاروي

د دې کلا په هره خونه کې به
سپینې سینې چا لڅې کړې نه وي
د وحشی مینې په بهرحمه حملو
به یې غاښونه پرکښې کښلی نه وي

دلته به هم څه غټو بورو سترگو
د چاله سره عقل وړی نه وي
نازکو گرمو پستو شونډو به هم
زړه او کوگل ورسوځولی نه وي

داوښتو رااوښتلو زگپروې
د چا احساس لېونی کړی نه دی؟

ورکه مېنه

د لېوني هوس بې صبره پنځو
د چا گرهوان هم ورڅيرلی نه دی؟

دلته به هم تاوده پاسته ورنونه
د چا په غېږکې لوبېدلې نه وی؟
سپوږمۍ به هم په غلي غلي راتلو
د خلکو پټې لڅې کړې نه وي؟

د شهوتي توپان بدمسته څپو
د چا سينه طغياني کړې نه ده؟
د غلا کتنې بېرندوکې مينه
يو وار ناڅاپه ياغي سوې نه ده؟

د ځوانۍ بنگ د ساقې سپينو لاسو
له لارې هم څوک اړولي نه دي؟

ورکه مېنه

چا چې خبرې د گناه کولې
دوی په کټ کټ باندې خندلی نه دي؟

پر بیدو شونډو د مچکو چپاؤ
څوک له خواږه خوبه ایستلی نه دي؟
د خوبه ډکې بېرېدلې سترگې
د هوس غېږې ته ورغلي نه دي؟

د دې کلا له هرې ړنگې سره
د چا بېباکه هوسونه ښخ دي
د ویلی سویو سوځېدلو شمعو
په شاهدي باندې عشقونه ښخ دي

دې کنډواله کې گناهونه کېدل
د ثوابونو ځنځیرونه شلېدل

ورکه مېنه

خو د جهاننه بې خبرو مستو
د حسن بنارته تاراگونه وروړل

شېله هغسې لاسکي وهي
تندر هغسې لا غرومېږي ورته
د هېرو سويو لحدونو ترڅنگ
لا له هغسې زرغونېږي ورته

خوله کلا څخه نغمې نه راځي
د پټې مينې زمزمې نه راځي

کابل

۱۹۷۵/جون

ورکه مینه

زمان

د ژوندون بېړۍ لاهو ده
د زمان په توپانو کي
د مرموز هدف پر لوري
په ناپايه طغيانو کي

د هستۍ په نوم نيسي ده
د نېستۍ په نوم هستېږي
نابلده يې مسير دی
ټکرونه خوري تېرېږي

هم وحشت لري په غېږ کي
هم پر مينه مين زړونه

ورکه مېنه

د افق خونړېزه ژبه
د طلوع سپين پيغامونه

پكېنې هر څه ناروا دي
پكېنې هيڅ ناروا نه دي
څه بهرې څه يې سفر دی
دا پر كومه خوايې تله دي

څه ناپايه سفرونه
څه ناكامه كاروانونه
د جرس په ماته ژبه
د ژوندون بڼه رازونه

څه غروب څه خوني وړانگې
څه آسمان څه تنوړونه

ورکه مېنه

څه له اوره ډکې وربځي
د انگار په زړه کې غرونه

څه د وینو ډکه غېږه
څه ناترسه سوغاتونه
څه خاموشه جلادی وه
څه د قهر درمندونه

څه مستی څه مکېزونه
څه ساقی څه ډک خمونه
څه گناه څه دوږخونه
څه شېخان څه عذابونه

څه محشر د عشوه گرو
څه لوخ سوي سپین ورنونه

ورکه مېنه

څه غمزي څه ځواني مينې
د نازونو چپاوونه

څه بېباکه هوسونه
څه رتلي پاك عشقونه
څه بنايستي روښانه سترگې
څه كاته څه مست رمزونه

څه نيمگري آرمانونه
څه د اوښكو سپلاوونه
څه نامراده د غم كرېږې
څه بد بخته منزلونه

د سينو په قفسچو كې
ځاموش سوي اميدونه

ورکه مېنه

د لحد په زندانو کې
بيده سوي دي څه زړونه

څه حسنونه دلته ښخ سول
څه عشقونه تباہ کـېږي
څه بنايستي سترگې سوې پټې
څه د سوز اوښکې ورکېږي

څه زځپړوي د چاله ياده
وچلولی د زړه وينې
د چا سپينې ورځې تورې
د چا تورې شپې سوې سپينې

څه د شور پيمانۀ زړونه
څه له اوره ډکې وينې

ورکه مینه

د احساس ژبي گونگی سوي
چا سنگسار کړې پاکې مينې

څوک له رازه سره ښځ سول
چا نيمگري څه ويلي
چا د اوښکو ډکې سترگی
يو وار شاته اړولي

څوک په هر څه باندې پوه سول
چالا هيڅ نه وه ليدلي
چالا څه شکوه کوله
څوک په ډکو زړونو تللي

خومره دلته خنډېدلي
د نسيم د غېږ گلونه
څه غنچې نيمه خوا سوي
څه خزان څه يې بادونه

ورکه مېنه

خومره سترگې قهرېدلي
خومره نورې سوي نمجنې
خه لاسونو کرلې وړانې
د آرزو د سوماپينې

خه مجنون دېستونه پي کرل
خه فرهاد سوري کرل غرونه
خه لاسونه گناه کار سول
خومره وځورېدل زړونه

خه سکندر خه لېونتوب و
خه سرکېنه مست آسونه
خه تاراک خه پایکوبي وه
خه د زغرو توپانونه

خه چنگېز خه ناتارونه

ورکه مېنه

څه وحشت سوي ښارونه
د حسرت په کنډه والو کې
پرې سرونه مات هډونه

زمان هر څه سره یوړل
د آرامې نړۍ خولې نه
د ژوندون وروستي پړاوتنه
د رازونو خزانې ته

هله هرڅه خاورې کېږي
هله هیڅ شکایت نسته
هله ټوله سره خپل دي
هله هیڅ ملامت نسته

کابل - ۱۹۷۷/مارچ

ورکه مېنه

شاعر

چې د وينې نړۍ سترگې
د تاريخې شپې کوربه سي
د ډيوې لمبه خاموشه
پرې تياره ماشاميله سي

د ساقې په پيمانه کې
نيستېځلې اور ختمېږي
د مستۍ له تاوده بزمه
چې خړوب حريف ستونېږي

د مينا په وروستۍ او بنکو
چې خمار زړونه او به سي
چې وروستۍ پيالې شرنگېږي
او د کوچ نغمه توده سي

ورکه مېنه

چې جهان په پټو سترگو
په خیالي تال کې زنگېږي
د خپسې توره غېږه
د رڼا پرسر خپرېږي

تر یو لنډه مزلګي وروسته
قافله پر تمېدو سي
چې ایلچي د سبا راسي
او د نن جنازه یوسي

هله لېږي په یو کونج کې
نو نری لمبه بلېږي
د هوس له ښکلي ښاره
یو پردېس پکښې اوسېږي

د قلم تر خوله راباسي
د خوږ من زړه فریادونه

ورکه مېنه

د سينې په قبرستان کې
بخځوي ځواني عشقونه

له ثوابه يې پر هېزدي
له گناه توبه گار سوي
هم زاهد ورته په قهر
هم له بزمه چا تر تلي

کله روڼې روڼې اوښکې
پر نامراده گرېوان توي کې
نړوي د ژوندون ځونې
د قبرونو شنختې بوي کې

په دې نرمو - نرمو گوتو
نړوي د سکوت غرونه

ورکه مېنه

د نازك احساس په تال كې
سوروي نوي سازونه

د رنگين افق په خوله كې
وركوي د زړگۍ وينې
د شفق له مخه اخلي
د هوبنيارې مستۍ پينې

د اله ځانه سره سوځي
په تياره كې چې ويلېږي
كه شاعر نه دى، نو څوك دى
چې زگېروى يې رار سېږي

كابل

۱۹۷۷/۱ اپريل

ورکه مېنه

پير مغان

پيرمغان د ميځانې په کونج کې
پرون ميځوورته ورو _ ورو، ويله:
دمستی جام يې وگرېوان ته توی سو
پاس يې د سترگو تر کونجو کتله

جام د جمشېد، خم د سوماکه نه وي
خو دا ويجاړه ميکده خو لرو
سپينې سپينې بنگ او نڅاکه نه وي
خواړه ياران توده نغمه خو لرو

که دا زړې نغمې مو نوې نه کړې
که دا ويجاړې مو آبادې نه کړې

ورکه مېنه

که د غوټیو د سپړلو په نوم
خزانې تندي مو بربادي نه کړې

نو دا ويجاړه میکده به نه وي
خواره یاران توده نغمه به نه وي

کابل

۱۹۷۵-جون

ورکه مېنه

زه شاهد وم

مابه لیده چې دباغوان په لاس غوتی زمولېږی
مابه لیده چې دساقی په لاس خمونه ړنگسول
زه د جامونو د لوټلو شاهد
زه د غوتیو د زمللو شاهد
د میکدې د وړانولو شاهد
ما د دې بن د بوتې - بوتې لاسپدل ولیده
ما به سپرلي کې دزاغانو پایکوبونه کتل
ما دنسیم په غېږ کې زېږی دخزان اوریدی
ما د بلبلو ځوانیمرگي نغمې
ما د گلونو چپاوسوې وږمې
ما د پیمالو ارزوگانو زگېروي

ورکه مېنه

ماله وحشته رپېدلي زړونه ټول وليدل
 راوېنسوي مې ولې؟
 راپاخوي مې ولې؟
 دا رغوي مې ولې؟

ما به ليدل چې د زمان توپان وهلی بېړۍ
 د گردابونو طلاطم کې ړنگه بنگه خوځي
 د خپو غېږې ته ورڅرمه سي ډوبېړۍ پکښې
 د جاله وان له نامرديه څخه
 د دې ظالم له بېباکيه څخه
 بېړۍ له پړښو سره وجنگېږي
 د غرقېدو له وېرې ټوله بېړۍ وال چيغې کړي
 څوک د بېړۍ تياره کونجونو ته له وهمه ځغلي
 مال او اولاد هېروي
 د ډيوې څنگ ته له قاه قاه سره غاښونه برېښي

ورکه مېنه

دا جاله وان دی ظالم
زه یې خندا پېژنم
د دې لېوه سره پخوا هم څه آشنا غوندې وم
ماهرڅه ولیده، خو هیڅ مې لاویلي نه دي
زه د بېرې د ډوبولو شاهد
زه د توپان د خوځېدلو شاهد
ماله آرام ساحله تېښته لیده
زه په لوی لاس د غرقېدلو شاهد
را وینسوی مې ولې؟
را پاڅوی مې ولې؟
دا ږغوی مې ولې؟

ما به لیده چې د غوغا د چوپېدو د پاره
سپینې آبدارې تورې څه په بې آبی سرې کېږي
تر یو څو سووکرېو وروسته څه کمزورې چیغه

ورکه مېنه

وروستي نفس د زولنو په شرنگهار کې ورک کي
يو لا لهانده زړه آرام غونډې سي
يوه سينه د هديرې په رسم
يوه کوچنوتې قفسچه کې هلته
يو لوی جهان لره مکان پيدا کې
يوه نرۍ شانې لمبه تورې تيارې ته درومي
دا بدي سکوت په غېږ کې حرکت ډوبېږي
څوک د ژوندي مرگ په ارزو د گولۍ لارې څاري
څوک بيا د مړه ژوندون بقاته له ايمان تېر سول
زه د زگېروي د چوپولو شاهد
زه د ترټلو د لوټلو شاهد
ماتا ږاگونه چپاوونه ليدل
زه د سرو څاخکو تويولو شاهد
را وينسوي مې ولې؟
را پاڅوي مې ولې؟

ور که مېنه

دا رغوی مې ولې؟

ما به لیده چې د جلاد په وینو سرو منگولو
ما به لیده چې دلېوانو د خیرلو وهم
خلک د ورور پرجنازه نخول
خلک په ډکو ستونو وځندول
ما به لیده چې څوک د مینې د لرلو په تور
ولې سنگسار سو، ولې ټولو گناه کار وباله
ما به لیده چې خلکو لوی- لوی گناهونه ستایل
هرچا چې بڼې منگولې سرې کړې قهرمان قبول سو
دلته قاتل قضاته نه کشېږي
دلته چې سر وهي سردار یې بولي
دلته د سرو لاسو په نوم عبادتونه کېږي
سجده هغو ته ده چې زړونه یې سینو کې نسته
زه بې گناه گناهکاران پېژنم

ورکه مېنه

ما گناهکاره جنتیان ولیدل
زه د پایکوب د سرکوبونو شاهد
زه د قاتل د سرو لاسونو شاهد
چاد منبر پر سر گناه ستایله
خود ثواب د سنگسارونو شاهد
څوک چې زرگونه قتلوي خلك بيعت ورکوي
هغه چې وينې پاکوي، هغه دوږخ ته درومي
د گناهونو د تمیز پر میدان
د دې نړۍ د عدالت شاهد یم
راوینسوي مې ولې ؟
راپاخوي مې ولې ؟
دا رغوي مې ولې ؟

پرېږدئ چې هرڅه په سینه کې ولحد ته یوسم
د شعر ژبه مې گونگۍ ښه ده پرې سوې ښه ده

ورڪه مڻه

په سترگو وينم خو چي نه یم گربدلی بنه دی
دلته لیدل او کول بنه دي شه ویل کفر دی
په رڻو سترگو ژوندي ڊپر اوسېږي
خو څوک چي ژبه لری سر نه لري
دلته لاسونه پرېکېدل ژبي يې هم غوڅي کړي
خو سترگورو هرڅه ولیده گونگي پاته سوه
زړه ته مې نه لوېږي چي زما د ژبي دوه بڅري
د کلو پورنډي تازه کي انگارونه جوړکي
زه د انگار خاموشول نه غواړم
خو د چا اور هم بلولای نسّم
څوک له بڅري د اور طمع لري
زه يې سکروټي لرم ځان په سوزم
پرېږدئ چي وسوځېږم
پرېږدئ چي وکړېږم
چېرته به زه هم د ویلویه تور

ورکه مېنه

د دې ليدنو د ويلو په تور
د ژبورو په دود خپله سزاګۍ ووينم
زما په مرئ باندې به هم د چامنگولې سرې سي
راوينوئ مې ولې ؟
راپاخوئ مې ولې ؟
دا رغوئ مې ولې ؟

کابل

۱۹۷۷ - سپتمبر

ورکه مېنه

زه به شهيد یم

گرانې یو ورځ به مې د قبر سرته وینې ژاړې
زه به شهيد یم رشتیاسوي به وي ټول خوبونه
راته زنگېږې به د فکر په دریاب کې لاهو
او دریادېږي به نامراده د ځوانۍ خیالونه

ما د واده په شپه لاغاړې درته خلاصې کړلې
ماویل لنډ دي زمونږ د مینې او خوښۍ مزلونه
زه د ناپایه جنگ لښکر ته برتي سوی یمه
زه د گولۍ لارې څارمه، گولۍ زما گامونه

درته یادېږي هغه زموږ د کلي ښکلې ناوې
چې د رستم شهيد پر قبر باندې وغورځېده

ورکه مېنه

لا يې لاسونه په نکریزو لا يې تلي سرې وې
چي بيادبخت له بیده تاله څخه وغورځېده

درته يادېږي هغه بله ببر سرې کونډه
چې لېونۍ غوندې به ګرځېده په کلي کلي
هغه يکې مجاهد زوی يې چې په بم کې والوت
چي غبرګې لوڼې يې اورونو دنياپام سوځلي

زه به هم نن وي که سباوي ديارانوسره
دابدې سکون په غېږ کې زنگېدلی يم
ما به هم يادکي يو څو ورځې دمورچل ملګري
نور به يوازې ستا پر شونډو اوسېدلی يم

ګرانې زما زوی به په لمبه دانتقام لويوې
ورته به وايې چې روسانو دې دی پلار وژلی

ورکه مېنه

په الاهو به يې تازه کې د غضب اورو نه
خو چې دوږخ کي غليمانو لره کوراو کلی

د ابا قبرته يې راوله خالپوڅو لره
او هره شپه ورته کوه د گوډ غازي "۱" نکلونه
چې بې وطنه بله هيڅ ليلاو نه پېژني
دوينو څاخکو ته يې ورکه ميوندي اورو نه

زما د زوی نوم به يا "شېرشاه" يا "خوشالخان" رايرېدی
په غوږ کې ورکه د "مېرويس" او "احمد شاه" نومونه
چې زما له مسته کندهاره بې خبره نه سي
سنگر، سنگرېې هره لويشت په وينو سره دښتونه

گرانې يو ورځ به مې د قبر سرته وينې ژاړې
زه به شهيد يم رشتيا سوي به وي ټول خوبونه

ورکه مېنه

راته زنگيرې به د فکر په درياب کې لاهو
او دريادېرې به نامراده د ځوانۍ خيالونه

کوټه

۱۹۸۸/۱۰/۱۱

(۱) گود غازی د کندهار هغه پهرمان مجاهد او پهلوان شهید دی چې په کندهار کې داسې غوږ نسته
چې د نوموړي له نوم او کارنامو سره اشنانه وی.

ورکه مېنه

ژوند

ژوند تلاش دی پر مخ تله دی
حرکت دی، خوځېده دي
د تیارو روښانول دي
سوځيده دي ويلېده دي

د هستۍ په مسټه غېږ کې
د نېستيو هېرول دي
له سارې ساحلۍ تېښته
په توپان کې اوسېدل دي

د ژوندي تلاش په لار کې
ژوندۍ غاړې نذرول دي

ورکه مېنه

هرڅه - هرڅه پرېښودل دي
له سکوته راوتل دي

نه نشه ده نه خمار دی
نه خمونه تشول دي
لحدونه پنگول دي
د محشر برپا کول دي

کابل

۱۹۷۹-جولای

ورکه مېنه

اوښکې

څه تودې تروې اوبه دي
د گريوان په لور بهېږي
ابدي سکون ته درومي
له ژوندۍ سترگې بېلېږي

له هر څاڅکي سره مله وي
د مرموز جهان پښتونه
پر آشنا لارو وراخلي
نابلده قدمونه

د کمزورې دنيا ژبه
د قدرت پښتو ته ورلوېږي

ورکه مېنه

د احساس بیده نغمه ده
په بانو ږغول کېږي

دا شریکه گونگی ژبه
هرې سترگې ته آشنا ده
دا د هرې مینې کور دی
دا د هر نفرت غوغا ده

کابل

۱۹۷۹-جولای

ورکه مېنه

ښکلا

چې په زړه د طبعت کې
هنگامه د عشق برپا سي
د قدرت د نازل له بحر
د هنر قطره جلا سي

چې د حسن د بت ګوتې
د اعجاز برېط آغاز کې
زمزمه سي، ترانه سي
اشکاره د جنون راز کې

چې د رباب د خلقتونو
د احسان پر څپو راسي

ورکه مېنه

په موجونو گردابو کې
د تحسین څاڅکي پیدا سي

دا شعر سومنات دی
دا کعبه ده د خیالونو
دا بنایست دی دا بنکلا ده
دا سروش د هنرونو

کابل

۱۹۷۹/سپتمبر

ورکه مېنه

مرگ

د بښون په ورکه غېږ کې
د مستیو ډوبېده دي
د عدم پر تیاره لاره
د هستیو ورکېده دي

د کاروان په هر رباط کې
مسافر له پښو پاتېږي
دا نیمگړي سفرونه
بې ثمره شان ختمېږي

څوک د ځمکې زهني کېږي
څوک په اور کې سوځل کېږي

ورکه مېنه

څوک په مرگ ژوندي پاتېږي
څوک په ژوند له چا هېرېږي

د زمان اژدها وځوري
يولړۍ د حوادثو
د لحد په نامه پرې کي
يو ډولۍ د حوادثو

کابل

۱۹۸۰/مارچ

ورکه مېنه

زما شعر

د زمان په هېرو شپو کې
يوه ورکه حادثه ده
د هستۍ په دريابو کې
يوه تېرې زمزمه ده

د خمارې مستۍ خروښ دی
د مستۍ د خمار شپه ده
يو ګونګی شانې فریاد دی
يو خاموشه ترانه ده

ورکه مېنه

يو ترټلی اسویلی دی
يو ځپلي خاطر ده
د جنون د اوښکو لار دی
د باکوس د خم څپه ده

خزاني سرکوب وهلي
ځوانيمرگه هنگامه ده
د يو لپري جرس ريغ دی
نا آشنا غوندي نغمه ده

د مړ ژواندي لمبي کور دی
د بي سازه نغمې شور دی
د شهباز د ماتم رقص
د نيمگري اوښکی اور دی

ورکه مېنه

د ژوندون پر بیدو کړېښو
يو کاروان دی د خیالونو
د شاهد په خوله داستان دی
د ژونديو تاراجونو

کابل،

۱۹۷۹/سپتمبر

ورکه مېنه

پښېمانه به سې

گوره ښايستې نجلۍ پښېمانه به سې
خوله تر قيامته څوځ خولگۍ نه بولي
دا بې انصافه، دا هېرجن خريدار
پروني ښکلې ناوکی نه بولي

څوځ يې واوښکوته هم نه ورگوري
هغه کتو کې چې رمزونه نه وي
ځای يې د شعر په څپو کې نسته
چې د ځوانۍ پکښې موجوده نه وي

کله چې واوړي د زمان پر ګوتو
دا د سېليو په شان تېز کلونه

ورکه مېنه

کله چې وغوړېږي نوې ځوانۍ
او تا ته پاتې سي خالي نکلونه

نور به دې اوښکې مرغلرې نه وي
ناز په دې هم څوک توسولای نه سي
د تودې غېږې گرمه مينه به دې
د چا اورونه سرولای نه سي

پر سورکۍ شونډو به دې ورك تبسم
زاره دردونه هېرولای نه سي
د باڼو غشي به دې پخ وي هلته
د خلکو زړونه به پېيلای نه سي

پر سپينه غاړه به دې تورې څونې
راتاوېدلای زنگېدلای نه سي

ورکه مېنه

د ناڅاپي کتو يادونه به دې
د چا خوبونه وينښولای نه سي

ستا به هم زما په شان ځواني تېره سي
ستا به هم ما غوندې مستي هېره سي
ته به هم ياد کې د ځوانۍ خوبونه
په ژوندانه به دې هستي هېره سي

گوره بڼايستې نجلۍ پښېمانه به سې
خوله تر قيامته څوک خولگۍ نه بولي
دا بې انصافه، دا هېرجن خريدار
پروني ښکلې ناوکۍ نه بولي

کابل

۱۹۸۰/نومبر

ورکه مېنه

بغاوت

سوځوئ د مينې نښې
هېروئ پردې يادونه
ړنگوئ د تقوا خوڼې
ماتوئ د اور خمونه

ړندوئ د زاهد سترگي
ورخراب کي خلوتونه
پرېکوئ د ساقې گوتې
چې ونه ووشي جامونه

څڅوئ مالگينې اوښکې
لمدوئ د گربوان لارې
د ژوندون په رمزچې پوه وي
په هستۍ کې نېستۍ څاري

ورکه مېنه

بخوئ سر کښې هیلې
سوځوئ د امید پلونه
ماتوئ د شیطان د اړې
ورانوئ د زاهد خونه

د نړۍ له رنگه تښتئ
په دې رنگ کې دو رنگي ده
اهریمن زیتون په لاس دی
د عدن نگهباني ده

د زقوم د زهرو څاڅکي
د سومال له بوټو څاڅي
نامردي نه ده نوڅه ده
په ډک خم کې خمار ناڅي

ورکه مینه

خرقه پوش ساقي سنگسار سو
د مینوش زاهد په کور کې
د گناه سکروټې سوځي
د پرهېز په ساره اور کې

ځی ژوندي کفن په ځان کي
د هستی له غوغا تبتی
د دوېخ لمبو ته ورکي
دریا لستونې سکبتی

دا د پټې مینې شور دی
دا د لځی گناه زور دی
دا د ړنگی آروز رقص
دا د توندو اوبکو اور دی

ورکه مېنه

دا بې رقصه پایکوبي ده
دا بې چیغو بغاوت دی
دا بې میو بد مستي ده
بې کتابه عبادت دی

دا د عقل لیونتوب دی
دا د بڼگو هوښیاري ده
د ژوندون جنازه اخلي
په کفن کې بد مستي ده

دا د زړه په غوږو واوړی
د مغان د پیر وصیت دی
نن یې نوی خښته کېږدی
که څه دېر دی که خلوت دی

کابل - ۱۹۷۷/جولای

ورکه مېنه

بیده خیالونه

هېر که آشنا بېده خیالونه هېر که
هېر که آشنا داوینښ خوبونه هېر که
هغې چې ړنگی سولې ښځې سولې
د هغو هیلو لحدونه هېر که

خدای دی که ترنگ مې له ربابه وځي
زړه مستي مې په نغمه کې نسته
خندا بیده سوه اوښکې وینې سولې
دځوانۍ جوش مې په سینه کې نسته

هغه چې وزمولېدې ورژېدې
هغه غوټۍ د یادولونه دي

ورکه مېنه

هغه چې زړونه رغولای نه سي
هغه نغمې د رغولو نه دي

زه د خر مستو د سرکوب نیمه خوا
ته رانه اوس هم پایکوبونه غواړې
زه په ژوندوني ځوانیمرگ سوم دلته
ته مې په وینو کې اورونه غواړې

زه سره ابلیس پر مخ وهلی يم
زما څخه هېر سول فردوسي یادونه
زما څخه مه غواړه تاوده رگونه
زما څخه مه غواړه ياغي خیالونه

کراچی

نومبر/۱۹۸۱

ورکه مېنه

زما خزان

ښکلو منم د زړونو ښکار ته وځي
خو زما زړه د ښکارولو نه دی
ولاره مستي، ولاره ځواني تېره سوه
نور مې احساس د پارېدلو نه دی

تاسې به غواړئ زما په مړه سینه کې
مینه ژوندی کې پکې شور پیدا کې
غواړئ چې زما په دې ساره نغري کې
سکروټې ولټوئ اور پیدا کې

غواړئ چې زه هم د زلمیو غونډې
درسره ونڅېږم وخنډېږم

ورکه مېنه

غواړئ دا مات زړگی مې وپاروئ
درسره ومسپېرم و گډه پېرم

زما له رباب څخه مستي مه غواړئ
زما په ترنگ کې د خزان افسانه
زه د امان له بڼاره و کوچېدم
زما هره اوښکه د توپان اندېښنه

زما د رباب تارونه وينې ژاري
زما له شهبازه څخه اوښکې اوري
زما په نغمه کې د مرگي زگېروي دی
زما پر بستر د لحد سيوري ښوري

زه نابلده زه لار ورکې کوچی
دې کړلېچو نومې ځواني ورکه کړه

ورکه مېنه

زه د خو ورکو خاطرو نکلچي
په دې تيارو کې مې هستي ورکه کړه

نور د پاوليو شرنگهاري سره
خېرن لستوني غورځولای نه سم
د مرگ غبار مې ژوندی لمر پټ کړی
پر ځنگدن يم نڅېدلای نه سم

بنکلو منم د زړونو بنکار ته وځی
خو زما زړه د بنکارولونه دی
ولاړه مستي ولاړه ځواني تېره سوه
نور مې احساس د پارېدلونو نه دی

کابل

۱۹۸۰/سپتمبر

ورکه مېنه

د سيند لور

يه د سيند لورې غنم رنگې نجلۍ!
مړ ژواندۍ زړه مې تخنولای نه سې
زه خو د سپينو اننگو مين یم
ته مې احساس راوېښولای نه سې

نه دې پر لنډه زنه خال وهلی
نه دې په غاړه امېلونه ښکاري
نه دې خپرې په نکريزو ښکلې
نه دې په پښو کې پايزي بونه ښکاري

نه دې پر شونډو لېونۍ تبسم
نه دې په سترگو کې رمزونه وينم

ورکه مېنه

نه د نڅرو څخه کړه وړه وړه سوې
نه دې د زرکې قدمونه وينم

ته به ښايسته يې لگولي دې دي
د چاد مينې لېوني اورونه
خوزه د غرونو د هوسيو مين
زما ياد پرې پښتني نازونه

زه پښتني غېږې لوی کړی يم
زه پښتني مينې روزلی يم
زه سپينو غېږو تمه لوېدلې يم
زه سپينو لېچو زنگولې يم

کراچي

نومبر/۱۹۸۱

ور که مېنه

هېره مستي

مه يادوه تېرې پخوانۍ کبسي
مه يادوه ماته د ځوانۍ کبسي
هېرې د مستۍ کبسي
هېرې مې کړې هېرې سوي
ماچې بيدولې د مستۍ نشي
ما چې وېښاوه خمار په زړونو کې
زه چې د هر بنگ سره همراز ومه
زه چې د هر ترنگ سره شهباز ومه
زه چې د هر شرنگ د سور آغاز ومه
زه چې ورکېدمه د بنکلا سره
زه چې ډوبېدم په ورکو غېږو کې
هېرې مې کړې هېرې سوي
هېرې سولې تېرې سوي
مه يادوه تېرې پخوانۍ کبسي

ورکه مېنه

مه يادوه ماته د خوانۍ کيسې

هېرې د مستۍ کيسې

هېرې مې کړې هېرې سوي

* * *

زما د سرنوشت په تورو لارو کې

نسته يوه تته د اميد لمبه

ورك يمه،

لاهو يمه!

مه سوځوه ما په دې يادونو کې

مه ډوبوه ما پر دې خيالونو کې

مه مې توسوه په سرابونو کې

پرېږده چې يوازې يم

وسوځم ايره سمه

وخوري د تيارۍ بنامار

زما د ژوند وروستۍ وړانگې

ورکه مېنه

پرېږده د گمنامې نېکمرغۍ کيسې
مه يادوه ماته د خوانۍ کيسې
هېرې د مستۍ کيسې
هېرې مې کړې هېرې سوې
پوه سوم چې دا زما د ژوند وروستی غروب
بله طلوع نه لري
لېرې د خونخوار افق په غېږه کې
مه بڼايه و ماته د اميد کرښې
يو وار تېر وتلی يم
ژوند خطا ايستلی يم
غېږ کې د شنو پانو يې زموللی يم
نور مې پرهارونه د کتو نه دي
نور مې اسويلي د اورېدو نه دي
خپله اشيانه مې سوځولې ده
خپله مې بېرې توپاني کړېده

ورکه مېنه

ځان مې د ساحل له آرامۍ څخه
وغور ځاوه لېرې توپانونو کې
گېر سوم په بې رحمو گردابونو کې
پرېږده، د زمان نهنګ
پرېږده، دا ظالم صياد
ورکې کړې د زامې په خړبې کې
زما وروستۍ سلګۍ
نور د جوړېدو نه يم
نور د رغېدو نه يم
مه راکوه ماته سُرابي زېرې
مه يادوه تېرې پخوانۍ کيسې
مه يادوه ماته د ځوانۍ کيسې
هېرې د مستۍ کيسې
هېرې مې کړې، هېرې سوې

ورکه مېنه

زما کندهاره!

زما کندهاره د زمرو وطنه!
زما د سرکښو پښتنو وطنه!
خو نه ياغي يې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنگيالو وطنه!

بيا دې ترنك توپانی سوی وینم
بيا دې ارغند په مستېدو راغلی
بيا ارغسان دې بيا موجونه وهي
بيا دې هلمند په خروښېدو راغلی

بيا د زړې تورې د خړپ يادونه
بيا دې په سترگو کې اورونه وینم

ورکه مېنه

بيا د "ايوب" سره لښکرې راغلی
بيا د رېډيو داستانونه وينم

لکه چې بيا دې څه يرغل نيت دی
لکه چې بيا دې غورېدو په زړه سو
لکه چې بيا دې څه په زړه کې گرځي
لکه چې بيا دې خوځېدو ته زړه سو

زما کندهاره! د زمرو وطنه!
زما د سرکښو پښتنو وطنه!
ځونه ياغي يې صدقه دې سمه
د نافرمانو جنگيالو وطنه!

ستا د پايلوچو تر بگريو واری
ستا د تېرو تېغونو جنگ وگرځم

ورکه مېنه

ستا له غرور څخه کاره تگونه
ستا قهر وگرځم ستاننگ وگرځم

بيا د "ملالي" ميوندي خرڅېنه
بيا "تورپېکي" د فرنگ خونه سوځي
بيا د بابا د پاني پت هنگامه
بيا "شاه محمود" اصفهانونه سوځي

بيا د "گرگين" پرکور مرگي مېلمه دي
بيا د "ميرويس" په نامه وغورېدي
بيا د "اشرف" د انتقام لمبه ده
بيا دې د قهر ويني و خوځېدي

بيا دې لمن د شهيدانو ډکه
بيا د کوچني غازي زانگو زنگوي

ورکه مېنه

بيا دې په وريځو کې سپلونه گرځي
بيا دې په غېږ کې زلزلې وينوې

زما کندهاره د زموږ وطنه!
زموږ د سرکېنو پښتنو وطنه!
څو نه ياغي يې صدقه دی سمه
د نافرمانو جنگيالو وطنه!

کراچي

۱۹۸۱/۱۰ سېپټمبر

ورکه مېنه

د هستۍ قبر

دا دې راغلل د خزان بادونه ورو-ورو
رژوي مې د ځوانۍ گلونه ورو-ورو

خود آگاه دخاموشۍ غېږې ته درومي
چې غوغا ته تخنېدل رگونه ورو-ورو

دمرگي قاصد مې غم دمستۍ غواړي
راته بښي د لحد خوبونه ورو-ورو

چې يې څاڅکۍ د کوثره سره سيال ؤ
زمانې غليم يې وړي ځمونه ورو-ورو

ورکه مېنه

نن د هوښ له دوږځي سينې راوځي
مدهوشي چې پاڅول خيالونه ورو-ورو

چې ژوندۍ وه هر نفس په نوې هيله
له هغې سينې راځي دودونه ورو-ورو

پر ډيوه مې د تيارې پرتم راپرېووت
پکې اورم د ماتم ږغونه ورو - ورو

لکه هېره دزاره قبر جنلۍ سي
هسې هېرسول دمستی-يادونه ورو-ورو

سرنوشت مې غوړولۍ دمرگ تور دی
پکې شمېرم دهستی-قبرونه ورو-ورو

کراچۍ - ۱۹۸۲/جون

ورکه مېنه

پردی انگرې

ساقی نن مې په پیاله کې جوهر نسته
په ترخو اوبو کې بوی د کوثر نسته

چې د شېخ د سر جنلوی یې نخوله
برني تازه اورونه محشر نسته

چې توبه یې په طواف کې ماتوله
د هغه انګاري خاڅکی شرر نسته

چې کوگل داوړدو شپو ورباندې روڼ ؤ
د هغه یلدا په زړه کې قمر نسته

ورکه مېنه

يا مې بن د خوانۍ لاس د خزان لاس کړ
يا د تاك په افسانه كې اثر نسته

يا دې نه دی نیستېځلي سره بخږي
يا په غږ كې د سكروټو گذر نسته

پوه سوم- پوه سوم ستا لاسونه كوڅي دي
چا ويل چې ستا په خم كې گوهر نسته

خو مستي وه، كه هستي دواړې پردۍ سوې
د پرديو په انگر كې اختر نسته

پېښور

۱۹۸۲/۳/۲۱

ورکه مېنه

ايز سالاري

دېر پخوا دي واقع سوي د انكلو نه
دې كيسه باندې اوبستي دي قرنونه

اوسېد له خو لېوان يوه ځنگله کې
څيړول به يې څاروي ضعيف ښکارونه

ښخولې يې په نرمو غوښو دارې
راايستل يې له ژونديو سينو زړونه

ورکه مېنه

گرځېدلای په ځنگله کې چېرته نه سواي
که هوسی وې که مرغومي که پسونه

خو هر گوره مروړه یو له بله
پېښېدل به همېشه پکښې جنگونه

یو د بل د مرگ په طمع ګرځېدله
لکه مړي سره وکاندي تېرېدونه

یوه ورځ د ایر په کور کې سره ټول سول
خو لېوان کاره منگول تېره غاښونه

د گیدر په مشوره سره پخلا سول
سره هېر یې کرل زاړه عداوتونه

ورکه مېنه

په هوس ویشل کېدلې د ښکار غوښې
له مړوگېدو راووتل تېغونډه

هم منگولې هم یې ډکې دواړې زامې
د چا غوړې سوې سړمې د چا برېتونه

د خوښیو، خوشالیو په مجلس کې
ایرې ولاړ سو ښورول یې بوخ غوړونه

وې: ملگرو! راولاړ سئ غېږ په غېږ سئ
رانېژدې سئ سره ورکاندئ لاسونه

لکه وروڼه یو له بله سره خپل سئ
نور ایره کئ د نفاق ظالم اورونه

ورکه مېنه

هر لېوه چې د ایر غېږې ته نېژدې سو
ایر یې تاو کړل پر سینه خپل مړوندونه

په کښې کښوبه یې ورمات کړله هلوکي
له سینې به یې را وختل آهونه

هر لېوه سر په څېړو په زگېړوی سو
تېرول به یې په پټه خپل دردونه

وروسته ایر ویل ملگرو کار تمام دی
اوس په کار دی مشر ورور پاڅه فکرونه

د مجلس له کونجه رغ وکړ گیدرې
سیال دې نسته در خالي سول میدانونه

ورکه مېنه

مبارك دې مشرتوب او پاچهي سه
زموږ دې مات كرل دشمزيو ټينگ هډونه

ته د تخت په نوم نازېږه هوسپړه!
موږ ته جوړ سول په ژوندوني لحدونه

که زموږخوښه وي که نه وي ته سلطان يې
چلوه پر هديره باندي حکمونه

پېښور

۱۹۸۲/۵/۱۸

ورکه مېنه

لېونتوب

راسه مات کړه لېونتوبه دا د عقل تدبيرونه
د عدن له باغه وځم را نصیب که دوږخونه

چې د هوښ قالب ته لوېږي د آدم د عدم خښتې
راته بښه د نېستۍ لارې چې هستي ده له جنونه

چې د عقل ترازو دی د ښکلا د نېستۍ فکر
خدایه مه کړې را په برخه دا بدرنگه تدبيرونه

چې ریا پکښې سوځېږي چې پرهېزپکې ایره سي
هغه سوی لرمون غواړم هغه سوځنده اورونه

ورکه مېنه

چې تقوا پکې لمبه سي، چې توبه په پکې بیده سي
په ازل کې مې آزاد که د هوښیاروله قانونه

چې خوښي پکې ژړېږي چې خندېږي پکې اوښکی
چې حیات پکې بیدېږي، چې وینېږي تابوتونه

چې خواني پکې ژړېږي، چې خزان پکې غوړېږي
نا اشنا سفر کومه نابله رباطونه

چې داستان مې پکې وړک سي د ژوندون د ښواوېدو
پی کومه هغه لارې د مجنون بیا باني پلونه

پېښور

۱۰/اکتوبر/۱۹۸۲

ورکه مېنه

تنکی غوتی

بنايستي نجلۍ د سرو گلونو گېډۍ
ته لا وړه يې لويه سوې نه يې
ستا د ښکلا پردې لا څيرې نه دي
ته لا غوتۍ يې سپرېدلې نه يې

تا لا د سوې مينې سره اورونه
د چا کوگل کې لگولي نه دي
ستا د نازونو د انکار کرشمو
د خلکو هيلې زوکلولي نه دي

په رېږدېدلې په تبجنه ژبه
چا خپله طمع درښودلې نه ده

ورکه مېنه

په لومړۍ ځل دې په تیاره سینه کې
د مینې شمع لگېدلې نه ده

تا تر بانو لاندې په مړو کتلو
د چا خوبونه کوچولي نه دي
ستا د راتلو د انتظار ثانیې
چا لېونو غوندې شمېرلي نه دي

ته لا د شمعې ونړۍ وړانگو ته
کرار کرار د لوڅپدلونه یې
ته لا په غېږ کې ډوبېدلای نه سې
د لوبېدلو د زبېښلو نه یې

ستا کرشمو لا ستا خوبجنې سترگې
د چا پر لوري اړولي نه دي

ورکه مېنه

په نیمو شپو کې دې بیده تبسم
د خلکو وینې سوځولي نه دي

بنايستي نجلۍ د سرو گلونو گېډۍ
ته لا وړه یې لویه سوې نه یې
ستا د ښکلا پردې لا څیري نه دي
ته لا غوټۍ یې سپرېدلې نه یې

ته به هم لویه سې د طمع به سې
ستا د سینې غوټۍ به وسپرېږي
د وینو شپو د تېرولو به سې
ستا د ښکلا پردې به وڅیرېږي

پر نرۍ شونډو به دې مچې اوري
سترې خولگۍ به خو ځولای نه سې

ورکه مېنه

مرموز بخري به دې زړه ته توی سي
روح به له اوره خلاصولای نه سي

د سورکۍ شونډو په اورو نو به دې
د چا به زړه کې وينې وسوځېږي
د شرم لاس به کړې له سترگو لېږي
ورېنمینه غېږه به دې وغوړېږي

د پټ انگار د سرېدو په خاطر
به درنه هېر سي د گناه يادونه
نازك زړگۍ به دې ټوپونه وهي
درباندې گرځي به پردي لاسونه

ته به هم کله د ماشومو په څېر
په تودو اوبنکو کې مسکۍ سې چېرته

ورکه مېنه

لوڅه به لوېږې د هوس مخی ته
له خپله ځانه به پردی سې چېرته

تا به هم وسوځي د مينې لمبې
ته به هم یاد کي بېگانه نومونه
ته به هم ډېرې تورې شپې کړې روڼې
او ستا په یاد به سي حرام خوبونه

بنايستي نجلۍ د سرو گلونو گېلۍ
ته لا وړه يې لويه سوې نه يې
ستا د ښکلا پردې لاخيرې نه دي
ته لا غوتۍ يې سپرېدلې نه يې

بېشور

۱۹۸۳/۱/۱۹

ورکه مېنه

بېگانه

د نا اشنا سترگی ګونګۍ اوبښکه یم
رغړم ځلېږمه ورکېږم چېرته
لکه د هېرو کیسو وړک نومونه
له زړونو وځمه هېرېږم چېرته

د یوه لېرې غره د تیږو تر منځ
یوه غوتۍ یم غوړېدلې یمه
نه د اوربل نه د ګرېوان په طمع
نه د چا سترگو پېژندلې یمه

زه د هستۍ د کهکشان پر لامن
نا پېژندلې نا لیدلې ستوری

ورکه مېنه

د یوې لېرې نابلدې درې
پر یوه پان باندې لوېدلی سیوری

زه د حیات د آسمانونو څاڅکی
ژوندی دریاب ته رالوېدلی یمه
یوې څپې یوه لحظه اخیستی
وروسته له ځانه پردی سوی یمه

د پردی سیل سره الوتۍ مرغه
د بل په خوښه وزرونه وهم
د سوز نارې مې بېګانه دي دلته
ځکه پرخوله باندې مهرونه وهم

زه یو کیسه د لېوني پر ژبه
د چا غوړو ته رسېدلې یمه

ورکه مېنه

چامې پرلوري راكتلي نه دي
چاله ناکامه اورېدلې يمه

د ناآشنا سترگی گونگی اوبښکه يم
رغړم، ځلېږمه ورکېږم چېرته
لکه د هېرو کيسو وړک نومونه
له زړونو وځمه هېرېږم چېرته

دنمار

۱۹۸۳/۵

ورکه مېنه

مه پوښته نسيمه!

مه پوښته نسيمه، زما د غرونو څوکې مه پوښته
تيرې يې درد منې دي
مه بنوروه ونې، د گل بوټو څخه لېرې سه!
څانگې يې خوږ منې دي
ته به دغوټيو سپرېدلو ته راغلی يې
ته دارغوان ومچولوته راغلی يې
ته دنسترن وبويولوته راغلی يې
ته به د شاعر زړه تخنولوته راغلی يې
نه، نه تېروتلې يې
ته، نه غولېدلې يې
داهغه چمن نه دی

ور که مېنه

داهغه وطن نه دی
داهغه گلشن نه دی
بڼ نه دی، خُتن نه دی
دلته لېونتوب توپاني سويدي
دلته کې وحشت لیونی سويدي
دلته اهریمن راپرېوتلی دی
دلته جنازې دي، هديرې دي، لحدونه دي
ساندې دي، مرگونه دي
هېرې دي له خلکو، که مستی دي که نازونه دي
اوبنکې دي، غمونه دي
گروېې کنډوالې دي، لېونتوب سوي بنارونه دي
ډزې دي، توپونه دي
بم دی، تنوزونه دي
اور دی، دو ږخونه دي
آخ دی فریادونه دي

ورکه مېنه

چيغې دي، وحشت دی، ورکې ميندې اولادونه دي
وينې دي، اورونه دي
مه پوښته نسيمه، زما د غرونو څوکې مه پوښته
تيرې يې دردمنې دي
مه ښوروه ونې، د گل بوټو څخه لېرې سه!
څانگې يې خوږ منې دي
* * *

ورو څه، په قراره څه، د غرونو په لمنو کې
خوږ به دې څنگونه سي
ستا د ارغوان تر لېمې وينې خوځېدلی دي
رنگ به دې لاسونه سي
ستا د گل سرخ پر لمن وينې ټوکېدلي دي
ورک به دې مزلونه سي
مه ورځه نسيمه، د کېږدې پر لورې مه ورځه!
مرگ پکې کرلی دی

ورکه مېنه

مه غواړه شرنگی له امېلونو له پاولیونه
ژوند پکې سوځلی دی
نورې نه کېږدی سته، نه د نیمې شپې اورو نه سته
نه سپینې سپوږمۍ ته چا د ناز کیسې رمزونه سته
نه ستا هر کلي ته شنه باغونه، چمنونه سته
نه د دنگو پېغلو پر نړۍ غاړو لارونه سته
هر څه سوځېدلي دي
هر څه زموږ دلي دي
هر څه نږېدلي دي
ډوبې دي د ژوند د حرکت بېرې
ورکې دي د ځوانو ارمانو لړۍ
ماتې دي د مینې د الفت کړۍ
هېره ده د عشق او پیوستون نړۍ
تاته نه کوربه سته نه سلام ته څوک درتلاي سي
نه دې نستر ته نه غاښول ته خنډيلا سي

ورکه مېنه

نه خوږ منې پښې ستا پر لمنو نڅېدلای سي
نه دا ماتې لیچې په اتن کې غورځېدلای سي
مه پوښته نسیمه، زما د غرونو څوکې مه پوښته!
تیرې یې درد منې دي
مه بنوروه ونې له گل بوټو څخه لېرې سه !
څانگې یې خوږ منې دی

واشنگټن

۱۹۸۴/۴

فذرانه

زما يې د ځوانۍ د گلو پانې رږولې دي
هېر که د انامرده د باغوان خبرې مه کوه

ورکه مېنه

ما د ښو اوبدونو لاسونه پر سر کړيدي
ما ته د ملك او د شيطان خبرې مه كوه

تا چې د جنون په نامه جوړې زولنې كړلې
عقل لېونی سو د زندان خبرې مه كوه

ما يې د فردوس د كوثر جام په دو وهلی دی
ما ته د دنيا دسو دو زیان خبرې مه كوه

ما په وینو سترگو ستا خوبونه دلته ولیدل
پرې مې ږده زاهده د آسمان خبرې مه كوه

زه د لېونتوب لپاره هسې پلمه غواړمه
ما ته د مجنون او د بیابان خبرې مه كوه

ورکه مېنه

زه لکه جباب د اوږده ژوند سره آشنا نه يم
ما ته د سپلونو او توپان خبرې مه کوه

واشنگتن

۱۹۸۴/۴

ورکه مېنه

گیله من اشنا ته!

دا شعر د حبیب الله رفیع د "اورونو او ورونو" د کتاب او د هغه د
رالېلې گیلې په ځواب کې لیکل سویدی.

زړه ته راتېره گيله منه آشنا!
ستاله خوږو - خوږو گیلو وگرځم
ستاله سپېڅلو اسویلیو قربان
ستاله ویرجنو ترانو وگرځم

ستا د "اورونو او ورونو" بهیر
زه سوځولی، ژړولی يم -

ورکه مېنه

ستا د تودو ويرجنو چيغو آواز
له درانه خوبه پاڅولی يمه

ته باوري يې چې دا سرې وينې به
نن که سباوي چيرته رنگ راوري
د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوري

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کيسې د فتحې د جشنونو کړې
مايې ليدلي دي ياغي خوبونه
ما سلسلې د تعبيرونو کړې

ته وايې مه غواړئ له مانه مستي
ژوندي جهان دی توپانو ځپلی

ورکه مېنه

ستا څخه هېر دی د پایزیب شرنگهار
وحشي لښکرو دې کورگی وهلی

ماله پخوا دا خزانې قافلې
د خپل ژوندون پر منزل واړولې
هېر مې کرل ټوله د ځوانۍ یادونه
هیلي مې هم ټولې نابڼادې سولې

زه یو ناکامه نابله سفر
د پردو غېږې ته راوړی یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
زه بې دردیو گونگی کړی یمه

زما د احساس په تال کې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي

ورکه مېنه

زما د گونگۍ ژبې خاموشي چيغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته يوې رېښتونې کړيکې سره
د تزويرونو جهان و خوځېږي
چا به لاسترگۍ رپولی نه وي
دلته زرگونې اوښکې وبهېږي

زه يو پردېس يو ناامیده شاعر
زما اسويلي د اورېدلو نه دي
زه د نصیب ښکاري ویشتلې مرغه
نور مې وزر د الوتلو نه دي

زما د خيالونو نړۍ ونړېده
نه "جهاني" نه يې جهان پاته دی

ورکه مېنه

زما د آرزو پسرلی ورژېدی
نه یې نسیم نه یې باغوان پاته دی

واشنگتن

۱۹۸۵ - ۳

ورکه مېنه

سُر ابي هيله

يه زما لېونی خوبه!

يه زما غرخنی مینې!

يه زما کوڅري خیاله!

يه زما اورنۍ وینې!

يه زما سُر ابي هیلو!

يه نیمگړو امیدونو!

يه پر ورکور باطونو!

هېرو سویو ارمانونو!

يه زما د خوب له دامه!

خوځېدلو هوسونو!

ورکه مېنه

یه زما د خیال له غېږې!
ورکوسویو جنتونو!

یه زما له ماشوم لاسه!
الوتلو مرغکیو!
یه زما خوښۍ پایمالې!
سوځېدلو بد مستیو

یه زما د فکر سینده!
یه زما د نظم اوره!
یه د ژوند ورکه ساحله!
د هوښیارې مستۍ کوره!

یه زما سپر اېې تنډې!
یه زما سُر اېې جامه!

ورکه مېنه

د بې هوښه عقل خياله!
له اغازه تر انجامه!

يه زما فرهادي منډو!
يه زما مينې شپړينې!
د قسمت هېره سينه کې
خوځېدلې تودې وينې

زما ياغي مستو خيالونو!
يو وار زړه ته راستانه سئ
زما خوږو ورکو خوبونو!
بيا پر سترگو مېلمانه سئ

يو وار بيا مې وړلاهو کئ
د خيالي کوثر خپوته

ورکه مېنه

زما د خضر سمندر ته
زما نامرادو اندېښنوته

يو وار بيا مې په سينه کې
د ځوانۍ لمبه تازه کړې
يوه مېسته ايښمه غواړم
نور مې ژوند لمبه لمبه کړې

يو وار بيا مې شېخ ته يو سئ
د گناه زرگونې پانې
د سنگسار ميدان ته راوړئ
د بې هوښه قسمت کاني

ماته مه وايه نصيبه!
چې رښتيا مې سول خوبونه

ورکه مېنه

ماته مه راوړه نسیمه!
زمولیدلي سوغاتونه

ماته مه بنایه آسمانه!
ستاله قهره سوځېدلي
ستا یاغي سیلاب وهلي
ستا خوني توپان وژلي

زه رښتیا یم کړولی
زه خیالونه درنه غواړم
زه له وینېو سترگو ژاړم
زه خوبونه درنه غواړم

دا د عقل ځنځیر واخله!
لېونی آزادي راکړه!

ورکه مېنه

که احسان د ژوندانه دی
دا خیرات دې نیمه خوا کړه!

ویر جینا

۱۹۸۶ /۷

ورکه مېنه

هسکه پاميره!

هسکه پاميره د غرونو ميره!
بيادې پرته دي واورې په ريره
بيا دې لمن ده د كيسو ډكه
د چاله فتحې، د چاله ويره

زمان دروړې لښکر د تګو
پر سر دې اوري سره آفتونه
د حوادثو ځولۍ در سيخ سوه
د تورو ورېځو ياغي پوځونه

بيادې په غيږ کې پنجشېر ياغي دی
بيا درنه رپي دخلکو زورونه

ورکھ مېنه

بيا دې ښکاره کړی پولادی موټي
بيا دې له زوره ډک سوه رگونه

بيا دې شل کړي بيادي مات کړي
د چا لاسونه د چا غاښونه
بيا له سکندره لارې دي ورکې
بيا يې خوږمن دي ټول اندامونه

بيا دې چوغې ته اړم سول غشي
بيا دې په تړو گرځي ټانکونه
بيا امتحان دی، بيا ازموينه
بيا د سل گونو فتحو يادونه

بيا دې پر څوکو واورې لمبه سوې
بيادي گړپوان ته توی سول اوروڼه

ورکه مېنه

بيا دې لمن کې د مرګ نارې دي
بيادې د روکې وړک سول پوځونه

هسکه پاميره د غرونو ميره!
بيا دې پرتې دي واورې پر ږيره
بيا دې لمن ده له کيسو ډکه
د چاله فتحې د چاله ويره

لا درکې شته دی زړې سکروټې
لا درکې خوځي پلرنۍ وينه
درته يادېږي تېرې خبرې
لا درکې اوسي پرونۍ وينه

لا درکې گرځي زاړه پلرونه
لا درکې زېږي نوي مېرونه

ورکه مېنه

لا دريادېږي د زمرو مېنې
د بري چيغې، زاړه نکلونه

لا دې هستېږي په لوړو څوکو
د عقابانو کلي کورونه
د رباندې گرځي تېرې مېنو کې
ښکاري منگولې، ياغي وزرونه

لا دې خروښېږي پر سختو کاهو
د قهرېدلو اوبو موجونه
لا دې غرو مېږي په گړنگو کې
خرې باداسکې، وحشي سېلونه

لا دې لږزېږي له قهره موتي
لا دې سينه کې زلزلې پاڅي

ورکه مېنه

لا دې مستېږي جنګ ته رگونه
لا دې پر ګارو سپلونه ناڅي

هسکه پاميره د غرونو ميره!
بيا دې پرته دي واورې پر ږيره
بيا دې لمن ده د کيسو ډکه
د چاله فتحې د چاله ويره

خوچې نړۍ وي ژوندی به پايي
څوک چې اوسېږي ستا پر لمنو
کيسې به نه سي د زمان هېرې
ستا د پلرونو ستا د زامنو

خوچې جهان وي هسکې به اوسي
ستا د لمنې پولادي پرېښې

ورکه مېنه

ورکې به نه سي په افسانو کې
ستا په دروکې د وينو کرښې

خوچې آسمان وي، خوچې زمان وي
ستا خرڅښي به پکښې يادېږي
چې تاورکړي د غضب غشي
نه به مړه کېږي، نه به رغېږي

خوچې دامخکه، خوچې انسان وي
ستا به داستان وي او ستا خبرې
هېر به يې نه سي کاري وارونه
که اسکندر وي که سرې لښکرې

هی درواری سم د گوربت کوره!
ستا له درو، نه - ستا له شېلونه

ورکھ مېنه

ستا له عظمته، ستا له قدرته
له لوړو څوکو له گړنگو، نه

هسکه پاميره، د غرونو ميره!
بيا دې پرته دي واوړې پر ږيره
بيا دې لمن ده له کيسو ډکه
د چاله فتحې، د چاله ويره

وير جينا

۱۹۸۵۸

ورکه مېنه

جنون

پرېږدئ چې دا تورې توپاني وربخې
بيا د شنه آسمان کناري ونيسی
پرېږدئ د وحشت دا لېونی خپې
و څرخي راتاو سي گردابونه سي
ډوبې کړي د ژوند بېرې
غرق سي د هستۍ مفهوم
سره سي د افق لمن
توی سي د غروب اوبسکې

پرېږدئ گناهونه رانه وتښتي!
پرېږدئ جهنم راباندې سترې سي!
پرېږدئ چنگېزي منگولې سرې سي بيا!
پرېږدئ انساني چيغې خاموشې سي!

ورکه مېنه

ړنگی سی د ژوند نغمې
وخوځي د مرګ څپې
مستې سي، موجونه سي
جوړ ترې سیلابونه سي
پورته توپانونه سي
وینس سي شیطاني ارواح
وگرځي راوگرځي
وسو ځي وزر د فرودسي قاصد

پرېږدئ چې د توپ تر اورنۍ سینې
سرې لمبې راوالوزي
وغرمېږي وخوځي
کور د څښتن وسوځي
پورته سي د مرګ چيغې
خیرې سي نازک زړونه

ورکه مېنه

ورانہ سي پر شونډو زمزمه د ژوند
چوپې سي نيمگرې سي نغمې پسې
پرېږدئ چې د ټانگ تر آهنيو پښو!
لاندې سي نازکې د خوانۍ هيلې
پرېږدئ داتوم د خر مستۍ بچي!
ورانہ کي، تالاکي د ورورۍ نړۍ
رنگه سي د ژوند د تمدن لاره
هېره سي د عشق او پيوستون کرې
عقل د جنون و کورته ننوځي
پوه سي د آدم دا آدم سوز بچي
خشی يې وژلي دی؟
خشی يې سوځلی دی؟
ولې يې وران کړيدی؟
ولې يې د ژوند ترانې چوپې کرې؟
ولې يې د عشق نغمې خاموشې کرې؟

ورکه مېنه

ولې يې د مينې د جنت تر څنگ ؟
اور د دښمنۍ او عداوت بل کی ؟

کابل

۱۹۸۰/۲۰

ور که مېنه

انجام

زه په هر نن کې د پرون د مرگي نڅېنه وینم
ماته خبرې د سبا او سباوون مه کوه

زه له آزادو الوتلو بې نصیبه سولم
ما وزر ماتي ته خبرې د ژوندون مه کوه

زما درغجنو اسوبلیوته چې ونه ژاړې
باور زما په فریادونو شواخون مه کوه

ما د صیاد له وېرې پرېښودل خپاره سیلونه
ماته خبرې د ملگرو د بېلتون مه کوه

ورکه مېنه

د زړه په خوښه د قسمت ودام ته ولوېدمه
لاپې د مکر د حيلي د افسون مه کوه

تازه د عقل د زندانه راوتلی يممه
راته کيسې د هوښياري د افلاطون مه کوه

ما چې له زړه څخه آرزو د سبا وشړله
راته خواږه - خواږه نکلونه د پرون مه کوه

ما په آغاز کې د انجام زني ليدل ژړېدم
ما ته فرياد د زمانې د اوښتون مه کوه

چې د ازل ساقې پياله درته نسکوره کړله
بېځايه طمع له کچکوله د گردون مه کوه

واشنگتن - ۱۹۸۷/۸

ورکه مېنه

خوب وينم عالمه!

خوب وينم عالمه که يې څوک راځي مانه
وينم خپله مېنه زمانه په زمانه

خوب وينم "خوشال" دی لږزوي په کټ کې زړونه
تورې دي، لښکرې دي، آسونه دي پوځونه
رغړي په ميدان کې د مغلو پری سرونه
ما ته له اورنگه ده د کبر پيمانـه
خوب وينم عالمه که يې څوک راځي مانه

خوب وينم پر قبر د "مېرويس" جنلوی نخېري
بياله کندهاره هنگامې راولاړېږي
بياد گرگينيانو د مقتل خبرې کېږي

ورکه مېنه

بيا راپارېدلي د زمريو خېلخانـه
خوب وينم عالمه كه يې څوك راكي مانه

خوب وينم عالمه چې نرېږي دېوالونه
چيغې دي، جشنونه دي، نارې دي تكبيرونه
لوېږي هم له پښو هم له لاسونو ځنځيرونه
رنگه ده د غرونو د بازانو جيلخانه
خوب وينم عالمه كه يې څوك راكي مانه

خوب وينم قاضي دي عدالت دي او حكمونه دي
وينم هتكري دي او خيـرن ـ خيـرن لاسونه دي
رغ د ځنځيرونو د زاريو اوازونه دي
لوېږي د پردو د مزدور پښو ته زولانه
خوب وينم عالمه كه يې څوك راكي مانه

ورکه مېنه

خوب وينم رغيږي د کلو-کلو زخمو نه
ډک دي له مړونو واړه کلي لوی ښارونه
بيا په پښتنو پېغلو ښايسته دی گودرونه
بيا رنځور احساس غواړي مستی ته بهانه
خوب وينم عالمه که يې څوک راځي مانه

خوب وينم وطن دی، گل سرخ دی او جشنونه دي
مستو سخي ورېځو او رولي سره گلونه دي
پورته له گل څانگو د مرغیو اوازونه دي
هېره په وصال کې د بېلتون ده افسانه
خوب وينم عالمه که يې څوک راځي مانه

خوب وينم د لوړو غرو په سر واورې ويلېږي
خوځنده سپلونه په سيندونو کې مستېږي
سر وهي له گارو هم نخېږي هم خښمېږي

ورکه مېنه

ناڅي يې څپې د جاله وان پر ترانه
خوب وينم عالمه که يې څوک راكي مانه

خوب وينم غروب مرغلي کړي دی دښتونه
خل وهي شغلو کې د سپېدار لاندې برگونه
برېښي د کوترو د سپلونو وزرونه
څرخي ډلې ډلې کاشانه پر کاشانه
خوب وينم عالمه که يې څوک راكي مانه

خوب وينم "غني" وي په ورو- ورو راته مسېري
لاس کې يې "پانوس" دی "پلوشي" ترې پورته کېږي (۱)
ځي هغې نړۍ ته چې څمار پکې مستېږي
گرځي په مستانو ميخانه په ميخانه
خوب وينم عالمه که يې څوک راكي مانه

ورکه مېنه

ما يې تعبير کړيدی دا خوب می رشتيا کېږي
نور د اولسونو د بنامار ستونې څيريرې
زموږ ورکۍ مينه، زموږ جونگره آزاديږي
گرځو بې په غرونو کې سر شار او مستانه
خوب وينم عالمه که يې څوک راکي مانه

وير جينا

۱۹۸۶۸

(۱) "پانوس" او "د غنی پلوشي" د پښتو ژبې د مشهور شاعر غنی خان دوه شعري مجموعې دي.

ورکه مېنه

تھمت

يوه ورځ سوى وارخطا په تاخت روان ؤ
پتېدئ د لارويو له ږغونو

ټوله ژوى يې ترسترگو غليمان ؤ
وېرېدئ له كانو بوټو له ښاخونو

كله دلته كله هلته غلئ غلئ
پښې چاودې پر زړه پټي د غمونو

دوه غوږونه يې پر سر تيارسئ كړي
سترې زړه سره لگياؤ په برېتونو

يو ناڅاپه يو آشنا ورباندې ږغ كړه
سوى له كومه سترې راغلې په ټوپونو

ورکه مېنه

او دا سترگې دې پرڅه له وهمه ډکې
چا درکښې ایستله وېره په رگونو

کوم لېوه درباندي کړې څه حمله ده
که دې ډزې دښکاري دي تر غوږونو

سوی له وهمه رېږدېدې خوله یی کړه خلاصه
سوه نازله یې لږزه پر اندامونو

ویلې پیل دی چاوژلی په ځنگله کې
ټول وجود یې دی زخمي له گوزارونو

نه چې ما باندې گومان د قاتل وسي
زه بېرېرم له تهمة له توروونو

ورکه مېنه

داخوارخواکي ځان مې ډېرر ابادي گران دي
په تلوار ځمه تر کور تر اولادونو

واښنگتن

۱۹۸۷/۴

ورکه مېنه

بوډی مینه

ساقی سینه کې بلې پټې لمبې دي
خم ته راغلی يمه واخله پیالې دي

سینه کې وښورېدل بیده خیالونه
د بوډی مینې مستې زاړه یادونه
سترگو کې ونڅېدل تېر حسابونه

یوسه د عقل زنځیر او زولنی دی
خم ته راغلی يمه واخله پیالې دی

لا می په وینو کې سته زاړه اوروڼه
لا لېونتوب ته خو ځي ژوندي رگونه
لا مې بڅري ژاړې خپاره نظموڼه

ورکه مېنه

لا مې په زړه کې ژوندی خو ترانې دي
خم ته راغلی يمه واخله پيالې دي

نن د کلونو تېرې دلته اوبېرې
د زخمي هيلو پرهار پکښې رغېرې
خپې د وصل راځي هجر ډوبېرې

نن د زاهد پر خونه د غم نارې دي
خم ته راغلی يمه واخله پيالې دي

نن د حافظ په حکم توبه ماتېرې
د گناهونو کاتب ستومانه کېرې
د عقل فکر زندان رانسکورېرې

ورکه مېنه

زما لېونټوب پخوا جوړې پلمې دي
خم ته راغلی يمه واخله پيالې دي

نور نصيحت ونکړي شېخه نادانه
په نا پايانه سُراب کې سرگردانه
ځکه مې کوچ راوړی ستا له جهانه

زما د بقاء په کوثر کې اجارې دي
خم ته راغلی يمه واخله پيالې دي

تا دابليس له وېرې شپې کرلې سپينې
ماپه مستې وچې کرې شیطاني وينې
تادتبو په اوبښکو سترگې کرې خوړينې

ورکه مېنه

زما د توکل په میو ماتې توبې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

زه او ساقی د ازل گناهکاران یو
موږ د قسمت په تقسیم سره خپلوان یو
ته د نصیب جنتي موږ دوږخیان یو

ما "جهاني" منلي دا فیصلې دي
خم ته راغلی یمه واخله پیالې دي

ویر جینیا

۱۹۸۸ /۸

ور که مېنه

گاوندې ته

گوره اشنا زما گاونډيه اشنا!
زماخواره بوبنکي کورگي اور اخيستي
هغه پخوا چې دې بخري بلل
پرون لمبې سوې نن يې زور اخيستي

زما د بابا مېنه يې ورانه کړله
زما يې مکوت کړل د هستي نومونه
زما پر دښتو باندي واورې سوخي
راته يې اور کړل د اميد باغونه

زما له نيستمونو کنډوالونه خپري
مظلومي چيغې د حسرت دودونه

ورکه مېنه

ورباندي اوري له آسمانه تکی
ورباندي گرځي لېونی ټانکونه

زما پر وطن باندي آفت راغلی
يوه بلا ده هېوادونه لوتي
ملکونه وژني د خپلو په نامه
په نوم د سولي جهانونه لوتي

گوره آشنا زما گاونډيه آشنا
زماخواره بونکی کورگی اور اخیستی
هغه پخوا چې دې بخري بلل
پرون لمبې سوې نن يې زور اخیستی

ما هم د خپلو گاونډيو پر کور
د سرو پوځونو چپاونه ليدل

ورکه مېنه

ما هم له ډاره څه ويلای نه سو
ما هم د سترگو تر کونجونو کتل

ما هم ليدل چې د اسلام پر پولو
د بې مذهبو سيلابونه راځي
د خپلواکۍ د جنگياليو کورته
د زورورو تاړاکونه راځي

ما هم ليدل چې محرابونه سوځي
د بریتور ستالين وحشي پوځونه
ما هم ليدل چې د برچو په څوکو
پورته کېدله بې گناه سرونه

هغه پرون چې مې پردي بلله
هغه اورونه مې انگر سوځوي

ورکه مېنه

چې مې د بل د کور غل ونه باله
هغه ډاکو مې نن هستي لوتوي

گوره آشنا زما گاونډيه آشنا
ستا تر لمن لاندې لمبې وينمه
دې اژدها لازه خوړلی نه يم
چې بيا يې تاته سترگی سرې وينمه

دغه زلخوړی وږی تږی ښامار
په مړېدلو باندې نه پوهېږي
چې څومره خوري خروړی کېږي پسې
فقط پرسېږي، مگر نه مړېږي

دغه لمبې څه پولې نه پېژني
ستا تر گډېوانه به هم ورسېږي

ور که مېنه

نن يې لازې ستا په کور کې وينم
تاته به هم سکروټې و ټوکېږي

گوره آشنا زما گاونډيه آشنا
زما خواره بوشکې کورگي اوراخيستی
هغه پخوا چې دې بخري بلل
پرون لمبې سوې نن يې زور اخيستی

وير جينيا

۱۹۸۵/۶

ورکه مېنه

دعوه

کندهار مې د بابا په قواله دی
که پنجشېردی که واخان دی وطن زمادی

هره لوېشت مې د نیکه اوباباگور دی
پرهرگام باندې لحد او کفن زمادی

هرغباتول یې زماله وینو رنگ اخیستی
دایه وینو روزل سوی چمن زمادی

له نیکه راپاته سوی په میراث دی
داد مشکو رباتونه ختن زمادی

سرداری یې زماپه پچه ده ختلي
له آموتر مست هلمنده ماء من زمادی

ورکه مېنه

که تاجک دی که اوزبک دی یو افغان دی
ددې خاورې هزاره ترکمن زما دی

چې فکرونه د نفاق پالي په سرکې
امتیازيې دوهلو کشتن زما دی

ښه یې زما دی، بد یې زما دی هرڅه زما دی
د دې خاورې ارغوان اوزغن زما دی

د لته هره تیره، کانی بدخشان دی
دا لعلونه، غرونه غرونه دمن زما دی

دازل تقسیم باغوان یم پیدا کړی
دا بهار دا لاله زار او گلشن زما دی

دامورچل مورچل پکتیا او داشپربرېتي
چې فلک به کوږ ورگوري دښمن زما دی

ورکه مېنه

که "مېرويس" دی که اکبرکه مسجدی دی
هره توره، هر میدان او تورزن زما دی

فتح زما ده، فخرزما دی، جشن زما دی
شهید زما دی د ویرژلو شيون زمادی

چې په زړه کې څه درتېر نه سي آسمانه!
چې پرون مې د نیکونو وو، نن زمادی

ویرجینیا

۱۹۸۸ - ۵

ورکه مینه

دروغجنه مینه

درته یادېږي هغه سره گلونه
چې دې اوبوکې ایښودل په مینه
تر سترگو لاندې دی کتله راته
تا ویل دا به زموږ د مینې او گرانښت شاهدوی
یوه گړی وروسته مې
غېږ ته راولوېدې
خوره وره سوې
اومچولم دی، کښې کښلم دی
ز بېښلم دی هم
شپه ترسهاره یو د بل په غېږ کې اوښتلو
راته یادېږي دی زگېر وي
او خوبولی سترگې

ورکه مېنه

شپه وه سهار سوله رخصت مې سوي
له سترې غېږې
ته پوهېدې چې بيا به ونه وينو
زه پوهېدم چې راستنه به نه سې
راته دې پرېښودل څومړاوي او خزان گلونه
هسې بې روحه او خزانې پانې
لکه احساس د دروغجنې مينې
لکه پلمې د هېرو سوو وعدو

کوته

۸۸۹۱/۸۸ ۸

ورکه نمبہ

رسوا رازونہ

هېرې به مې نه سي چې دې غټې سترگې پورته کړلې
پاس دې آسمان ته کتل
اور اروانې دې سوي اوبنکې پرمخ
ورپسې نوري راغلې
د مرغلو دکاروان په رسم
وخوځېدې
او د گربوان آشنا مزل يې واهه
ما په حيرت - حيرت کتله ورته
هغه گړۍ هر څه رسوا سوه هر څه وسپړېده
د نمکۍ خندا افسون څه پټولای نه سو
هر څه دې وويله،
په هر څه وپوهېدم

ورکه مېنه

خو زه بې وسه وزر وچه مرغه
زه د تقدير قفس ترلې ومه
زه ستا پر لور د الوتلو نه وم
ځکه مې اوښکې پاکولای نه سواي
ځکه مې تشه ننداره کوله

کوته

۱۹۸۸ ۲/۱۱

ورکه مېنه

آرزو

کشکی چې نه وای زما او ستا ترمنځ
دا لوی - لوی غرونه
کشکې چې نه مو وای سیندونه او ښارونه ترمنځ
یا مې وزر درلودای
او یا مې روح در استولی وای د خیال پر اوږو
یوې خبرې لره
یوه پېغام دپاره
درسره مینه لرم هېر مې نه کې
دلته مې زړه ستا د خیالونو سره
هلته مې روح ستا د خوبونو سره
ملگری کړی وای
خوته په خپله

ورکه مېنه

د بې پروا ښکلې ماشومې په خبر
له هرڅه - هرڅه بې خبره غوندې
زما د آرزو پر چمن گرځېدلای
لاندې کولای دې نازکې غوتې
او هیر ولای دې زخمي گلونه

کوته

۱۹۸۸/۱۱/۸۰

ورکه مېنه

زرغونه کالي

رنگ که کالی مې د شنو پانو په شان
يو وارې بيايې رنگ که
جنگيالي نه اغوندي سپينې جامې
گرانې و جنگ ته وځم
يو وارې بيا ورځمه
خو د بادونو، بارانونو په لښکر کې ډوب سم
زه به تويک پر اوږه
په برياليو زرغونو جاموکې
د سرو گوليو او بمونو له بارانه څخه
له تاوده جنگه څخه
درته را گرځمه او هېرې به کم
زما د زادگاه په زرغونو جاموکې

ورکه مېنه

د آزمويڼې سختې - سختې ورځې
د کړاوونو ډکې - ډکې لحظې
هغه کالي چې زرغونه دې رنگ کړه
دا به د مينې په بنايسته بهار کې
د تل د پاره زرغونه پاتې سي
او تودوي به مې په مينه - مينه

کابل

جون - ۱۹۸۰

ورکه مېنه

د پښتانه مېنه

چېرې چې کور د پښتانه وي هلته
يا هسکې څوکې وي يا وچ دښتونه
نه يې جلگې وي په گلونو پټې
نه يې په خوا کې وي روان سيندونه

ورته په قار د لومړۍ ورځې تقدير
ورته په تريو تندي کتلي آسمان
ورله بڅښلي دي ترينگلۍ قسمت
ستري مزلونه د شپلو او بيا بان

د غرو لمنو کې شکېدلې کېږدۍ
ورکې اوسېږي د کلورنځونه

ورکه مېنه

يوې نړۍ ويالې له څنگه سره
چا آباد کړي وي خټين کورونه

د لمر له تاوه لکه توره تبۍ
د بڼايستو پېغلانو سپين مخونه
ابۍ تر شاوي يو ماشوم تړلی
وهي د ژوند سره مله مزلونه

لا مرور آسمان ډلۍ اورو
لا د نصيب سترگې کړې دي نورې
لا د ازل کوگل تش سوی نه دی
لا يې په برخه سختې شپې دي نورې

لا يو د بل د مرگ په طمع گرځي
لا وارنوي دا با ورانه خونه
لا يې يادېږي د تربرونو کيسې
زړوکې يې بل د انتقام اورونه

ورکه مېنه

لا يې سپين ږيري د بدۍ په زهر
وژني احساس د ورورگلوی د مينې
پلرونه ميندې د کسات په لمبو
ورتودوي د اولادونو وينې

کله به يوسي دا مور مړې اولس
کله به ورکه سي زوی مړې بدي
کله به "بيت نيکه" خپره کي لمن
کله به جوړ کو پکښې کور ابدي

کله به وپېژني يوله بله
کله به مات کړي دا پردي خطونه
کله به جوړ سي د زمريو کلی
کله به تښتي سور لنډي پوځونه

کله به خويندې سي دښمنې خونې
کله به وروڼه سي غليم کورونه

ورکه مېنه

هېرې کئ تېرې د بدل خبرې
سره را واخلي د ورورۍ نکلونه

۱۹۸۸ / ۱۱ / ۱۹

يادونه:

دا شعر له کوتې څخه د پېښور پر لار په طياره کې ويل سويدي.

ورکه مېنه

دا کونړ دی

دا نړېدلی وطن، دا سوځېدلی خوږې
دا له مړونو خالي، دا حجرې خوږمنې

دا په گوليو زخمي، دا په بمونو الوی
دا شنې جلگې پرونی نن په اورونو ستی

دغه بې کوره ژوندي، دغه بې گوره مړي
دا ليلام شوې هستی هر څه لوتمارو وړي

دا تالا سوې کوڅې دا چپاو سوې دېرې
دا د غضب ورونه، دا لوتېدلې مېرې

دا د کونړ کلي دي، د پښتنو ښارونه
دا د مهمندو کلا دا د ساپيو خونه

ورکه مېنه

درسپېلنی دې سمه، زما بې څښتنه خلکو
زما درې ورې مینې، زما بې وطنه خلکو

ستا له یتیم صدقه، ستا له شهیده قربان
لکه چې نه ختمېږي، ستا د غمونو داستان

یود "کراڼي" قصاب بل د "ترنگ" داړه مار
درته لمبه سوه ځمکه، درته آسمان سوه قار

زما ملنګو خلکو دا د کوم جرم سزا
زما معصوم اولسه! ووايه څه دی گناه؟

لکه چې نه سرېږي درباندي زړه د آسمان
چې در بنکارلی یې دی د مردکیو باران

کوم غم دې وژرامه، کوم تپ دی وگنډمه
د کوم شهید جنازه در سره ونیسمه

ورکه مېنه

لا به تر څو دراوري دا د اورنو څولۍ
لا به تر کله درځي د جلادانو ټولۍ

لا به تر څو لوتوي ستا د لالونو لړۍ
دا د نامردو ډلې دا د رهزنو غدی

کونړه! تېرې به سي د کړاوونو ورځې
د جنازو خبرې دا د غمونو ورځې

بيابه دې و خوځېږي په سيند کې مست موجه
بيا به دې وغورېږي د شنو درو سپلونه

بيابه حجروته درځي چنگ اونري برېتونه
بيابه له لېرې راځي د تنگ تکور ږغونه

درکې به ډېرې وسي کيسې د عشق اومينې
خو پاکېدلای نه سي ستا د لمنې وينې

ورکه مېنه

څه چې پر تا راغلي د هېرېدلو نه دي
کونړه! ستا قاتلان زموږ د بڅېلو نه دي

پېښور

۱۹۸۸ / ۸۲/۸۷

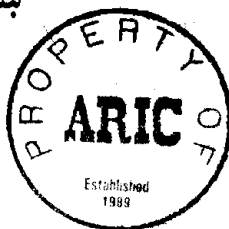
ورکه مینه

مات بتان

بنه سو چي غت بتان راوپرخېدل
بنه سو چي رنگي سولې دنكي ماني
بنه سو چي وگرېدې گونگي ژبي
له لاسو ولوېدلي تورې كړي

د سمندر څنډې ته ووتلي
د زمانې سيلاب اخيستي بېرې
سترگو كې وځلېدې وړانگې د ژوند
هېرې سوې تېرې توپاني شوگيري

بنه سو چي ورژېدې لويې داړې
بنه سو چي وسپړېدل پټ رازونه

ورکه مېنه

نور به تياره کي د لېوه انگولا
نه کړي حرام د چا آرام خوبونه

نور به د شپې د ماشومانو سره
نه وي د وهم او بلا نومونه
نور به د چا خپېرې نه شنه کوي
د چا د گران يا د ابا مخونه

پېښور

۱۹۸۸/۱۲/۱۸

B

3.532

JAH

8053

Wrāka mēna

Abdul Bari Jahani

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library